

Slovenski

PRIJATEL.

Izloja enkrat
v mesu.

Velja po pošti
od 30. k. m. leta.

Štev. 5.

V Celovcu 15. maja 1871.

XX. tečaj.

Pridiga za binkoštno nedeljo.

(Sv. Duh v podobi gorečih jezikov; gov. J. A.)

Prikazali so se jim razdeljeni jeziki kakor ogenj, in se je vsedel na njih slehernega. Dj. Ap. 2, 3.

V v o d.

Jezus je od svojih apostelnov slovo jemal; tolažil jih je s tem, da je rekel: „Vi ste žalostni, ker sem vam rekel, da grem k Očetu, ali povem vam, dobro je za vas, da grem; zakaj če ne grem, Tolažnik ne bo k vam prišel, če pa grem, vam ga bom poslal (Jan. 16, 7.) In še preden je v nebesa šel, jim je zapovedal, da naj nikar pred ne gredó iz Jeruzalema, preden ne bodo dobili pomoči od zgoraj. (Luk. 24, 49.) Tudi v današnjem evangeliju beremo, ko Jezus pravi: Tolažnik pa, sv. Duh, kterega bo Oče poslal itd.

In glejte, kar je Jezus obljubil, zgodilo se je tudi res deset dni po njegovem vnebohodu, ali binkoštni praznik, kterega spomin danes obhajamo. V apostolskem djanju namreč beremo: (povej prihod sv. Duha!)

Potem so bili vsi spremenjeni. Kdo je tedaj to storil? Sv. Duh, ki jih je posvetil in svoje dari jim dodelil, ki jih je s svojo gnado prerodil in premenil. Ravno to pa sv. Duh še zdaj v nas dela, kadar nam v sv. zakramentih svoje gnade deli. In kaj gnada

božja v nas dela, prav lepo naznanjajo goreči jeziki, v katerih podobni je sv. Duh današnji dan nad aposteljne prišel.

Hočem toraj danes razložiti sv. Duhu na čast in nam v prid:

Kaj pomenjajo goreči jeziki? Sv. Duh, duh resnice, razsvetli nam pamet in ogreje nam serce!

Razlaga.

Apostoljsko djanje pravi, da so se prikazali jeziki kakor ogenj, ki se je vsedel na slehernega med njimi. Če premislimo, kakšne lastnosti ogenj ima, bomo spoznali, da se je to pri apostelnih v duhu zgodilo, kar ogenj naravno s telesi dela.

1. Ogenj sveti.

Če je v hiši tema, jo luč prežene, in temno noč ogenj razsvetli.

Tako je bila popred tema pri apostelnih v verskih rečeh. Njih um je bil mračen, njih zaumeni temni in večkrat zmotljeni; nič prav niso vedeli, pri čem da so. Ko jim je Jezus pravil od svojega terpljenja, govori sv. pismo: „Oni pa niso razumeli, kaj govori!“ Ko jim je rekel, da ga čez malo ne bodo vidili, in zopet čez malo ga vidili, so rekli med seboj: Kaj je neki to, da nam pravi: „čez malo“, mi ne vemo, kaj govori!“ In Jezus sam je učencema, ki sta v Emavz šla, nju težko razumnost očital, rekoč: O nespametna in počasna v svojem sercu za verovati, kar so preroki učili. — Apostelni popred nič prav niso Jezusovega nauka zastopili, so hitro pozabili in niso vedli, kako se vse skupaj vjema. Pa glejte! — binokoštni dan so naenkrat vse natanko sprevidili, vse jim je bilo zdaj jasno; kar učiti so začeli zveličanske nauke tiste, ki jih popred sami niso razumeli. In kdo je to storil? Sv. Duh.

Ali se ne godi taka tudi z nami? Dokler je človek v grehah, dokler nima gnade božje, sam ne ve, pri čim da je; kar tje v en dan naprej tava, ne ve, kaj mu je storiti. Tema je v njegovi pameti, ne vidi svojega poklica, ne spozna svojega namena; kakor po temi hodi in je zmeraj v nevarnosti, zdaj pa zdaj pasti v brezno večnega pogubljenja. — Ko pa gnada sv. Duha v njegovo serce posije, hitro prežene temo, meglo in oblake; grešnik spozna svojo zmoto, stopi na pravo pot in hodi zdaj pri luči božje gnade pravno proti pravemu koncu.

Ljubi moj, poglej danas v svoje serce! Morebiti je tam tema, strašna tema. Ali nočeš, da bi sv. Duh posvitil v to strašno noč pregreh, ali nočeš, da bi ti svetilo solnce gnade božje, da boš mogel zopet po pravi poti hoditi? Nikar ne prašaj, kje se ta ogenj, ta luč prižge. Sam dobro veš, če namreč sv. pokoro in sv. obhajilo vredno prejmeš.

2. Ogenj greje.

Mraz je človeku silno neprijeten. V mrazu človek ni za delo, roke so mu okorne, nič se mu ne ljubi in ko bi zimsko noč mirno v snegu stal ali pa zaspal, zmerzne in umerje. — Kako dobro pa človeku dé, kadar iz mraza v gorko hišo pride, kadar zmerzle ude ogreje in prijetna gorkota zopet po telesu teče.

Poglejmo zdaj aposteljne! Popred so bili vsi oterpnjeni in zmrzli za dobro, koj so se kreposti naveličali, bali so se po Jezusovem nauku živeti. — Ko je pa sv. Duh nad nje prišel, so postali naenkrat goreči za čast božjo. Oni, ki popred niso mogli eno uro čnti in moliti, zdaj cele noči prečunjejo in premolijo; oni ki so bili popred mlačni in počasni, so zdaj polni ognja in gorečnosti. Kdo je to storil? Sv. Duh s svojo gnado!

Ravno to pa sv. Duh tudi z nami dela. Dokler ni človek v gnadi božji mu je vsaka reč preveč. Mlačen in stresen je v molitvi, nerad hodi v cerkev, pri pridigi se dolgočasi, keršanski nauk opušča, vsaka pot in vsaka stopinja v čast božjo mu preseda. — Vse drugač pa je potem, ko mu sv. Duh svojo gnado v serce vlije. Potem rad moli, rad v cerkev hodi, rad besedo božjo posluša in sv. zakramente prejema.

Hočeš tedaj vedeti, lj. m., ali sv. Duh v tebi prebiva ali ne, poglej, ali si goreč v službi božji ali pa mlačen in zmerzujen.

3. Ogenj spreminja.

Mehke reči v terde, terde v mehke. Ilovico ogenj vterdi v opeke, lonce. Opeka, ki še ni bila v ognju, se ti med rokami razdrobi; ko jo pa iz ognja vzameš, jo le s silo komaj razbiješ. Nasproti pa ogenj terde reči omeči, tako postavim ogenj železo topi in kamen v apno spreminja.

Tako spremenjenje se je tudi z aposteljni v duhu godilo, ko je sv. Duh nadnje prišel. Popred so bili silno boječi in slabi. Bali so se judov, trepetali so pred njimi, zaperli se v hišo in niso se upali na dan. — Kako vsi drugači so bili pa potem! Popred so se zaperli iz strahu pred judi, potem pa so brez strahu stopili na očitni prostor in križanega Jezusa oznanovali; popred so trepetali pred gosposko, zdaj se veselè zavoljo Jezusovega imena zaničeva-

nje terpeti. Peter se je popred ene dekile zbal in pred eno žensko svojega učenika zatajil, potem je postal skala, na katero je Gospod zidal svojo cerkev. Janez je popred raji plajš pustil v rokah svojih preganjavcev, da jim je ušel, potem se kotla vrelega olja ni vstrašil. Popred so aposteljni vsi zbežali, potem so za Jezusa vsi svoje življenje dali. —

Tako pa gnada božja tudi kristjana spremeni. Dokler ni gnade božje v njem, si ne upa očitno po veri živeti. Vsaka mala stvar ga preplaši, vsaka mala besedica ga omami in presune, večkrat iz strahu pred ljudmi svoje notranje prepričanje in versko spoznanje zataji. — Ko pa enkrat v njegovo serce zopet posije gnada božja, potem se nobenega ne boji, nobene nesreče ne ustraši, nobeno zasramovanje ga ne premakne od prave poti; terdno stoji v skušnjavah in vse težave voljno prenaša.

Hočeš tedaj vedeti, lj. m., če sv. Duh v tebi prebiva, poglej, ako si vdan v voljo božjo, ako preganjanje in zasramovanje zavoljo Jezusa rad terpiš, ako se ne sramuješ pred ljudmi svojo vero pričati in spoznati.

4. Ogenj kviško plamti.

Preden je sv. Duh nad aposteljne prišel, iskali so le časnih dobrot in visocih služb. Prašali so Jezusa: Kaj nam boš dal, ker smo vse zapustili in za tebo šli? Cebedejeva sinova sta ga prosila: Gospod, daj da bo eden naju ob tvoji desni, eden pa ob levi sedel v tvojem kraljestvu. In zopet so ga popraševali: Gospod, kdaj boš zopet postavil Izraelsko kraljestvo? Iz tega vidimo, da jim je bilo le za časne reči. — Vsi drugači pa so bili potem, ko jih je napolnil sv. Duh s svojo gnado. Ni jim bilo mar za časne reči, za jesti in piti, ampak iskali so le kraljestva božjega, hiteli so po svetu oznanovat zveličanske nauke in zmeraj več duš nebesóm pridobiti.

Tako je tudi s kristjanom. Kdor ni v gnadi božji, le časnih reči išče, svoje serce le na ta svet veže, si zakladov nabera, ki nimajo prave cene. — Kdor pa je v gnadi božji, tisti hrepeni po nebeških darovih, tistega misli so v nebesih; tisti išče zakladov, katerih molj ne sne in rja ne konča.

Iz tega smo tedaj spoznali, zakaj je sv. Duh nad aposteljne v podobi gorečih jezikov prišel; vidili smo pa tudi, kako lepo ravno ogenj pomenja tisto čudno premembo in razsvitljenje, katero je sv. Duh v aposteljnih storil in jo stori še zdaj pri nas vselej, kadarkoli kakšen zakrament vredno prejmemo.

Iz tega, kar gnada božja v nas dela, je pa tudi lahko spoznati, kdo jo ima in kdo ne. Če kdo po veri živi, se svoje vere ne sramuje, če je tudi pripravljen zavoljo nje terpeti, če rad sv.

zakramente prejema in se družih cerkvenih pobožnost rad vdeležuje, smemo skoraj za gotovo reči, da sv. Duh v njem prebiva. Kjer pa teh znamenj ni, tam je skoraj gotovo ogenj gnade božje vgasnil.

Verjemite mi, ljubi moji, gnada se kakor ogenj ne da zapreti, ampak na vun sili in se tudi v zunanjem kaže. Ko bi bila gnada božja povsod, v vsakem sercu, o kako lepo bi bilo na svetu! prava sreča in ljubi mir bi bil med nami. Svet bi bil ves drugač, če bi se dal prešiniti gnadi sv. Duha. Zato poje danes sv. cerkev: „Pošlji, o Gospod, sv. Duha, in bo vstvarjeno, in boš prenaredel obličje zemljsko“. Ja, ko bi gnada božja med nami prebivala, drugač bi bila ta zemlja, vsa prenarajena in ponovljena, kakor so bili aposteljni potem, ko je sv. Duh nad nje prišel v podobi gorečih jezikov.

S k l e p.

Poglej tedaj danes, moj kristjan, v svoje serce, ali gori tam gnada božja ali ne! Ako ni tistih znamenj, na katerih se gnada v zunanjem kaže, potem je ni več tam, potem si jo moraš zopet preskerbeti. In če jo zares iščeš, jo bodeš tudi dobil in sicer, če vredno zakramente sv. pokore in sv. Rešnjega Telesa prejmeš, in tudi ti boš ves drugač in spremenjen, kakor so bili aposteljni današnji dan. — Današnji dan je sv. Duh nad aposteljne prišel, jih je posvetil, omečil, vnel in vse predrugačil; prosimo ga še mi, da bi tudi nam dal svojo gnado, da bi nas razsvetlil, v dobrem poterdil, da bi nas od greha odvernili in k nebeškim željam povzdignil. Amen.

Pridiga za binkoštni pondeljek.

(Sv. Duh v podobi goloba. Gov. J. A.)

In glej, nebesa so se mu odperla in je videl Duha božjega, kakor goloba, doli iti in nad njega priti. Mat. 3, 16.

V v o d.

Kakor sta o božiču in o velikinoči po dva praznika skupaj, tako obhajamo tudi o binkoštnih dva dni po versti. Ti dnevi so posvečeni v čast tretji božji osebi, v čast sv. Duhu, ki nas s svojo gnado posvečuje. Cerkev nas te praznike opominja, da se spomnimo velicij dobrot, katere nam sv. Duh v zakramentih deli, posebno pa še na tisto pomoč, katero nam je sv. Duh pri sv. birmi podelil.

Včeraj smo slišali, lj. m., da se je sv. Duh v podobi gorečih jezikov nad aposteljni pokazal, slišali smo pa tudi, kako ravno ta podoba lepo kaže, kaj sv. Duh s svojo gnado v nas dela.

Veste pa tudi, kerš. poslušavci, da se je sv. Duh še drugič prikazal, namreč pri Jezusovem kerstu, takrat pa v podobi goloba. Zato se sv. Duh navadno v podobi belega goloba predstavlja.

Ker smo včeraj slišali, kaj goreči jeziki pomenjajo, pogledjmo danes,

Kaj si imamo misliti, kade r vidimo sv. Duha predstavljenega v podobi goloba?

Naj bi se tudi sv. Duh nad nas spustil, in nas s svojo gnado in pomočjo napolnil, kakor ga prosimo pred vsako pridigo!

Razlaga.

Preden govorimo o sv. Duhu v podobi goloba, hočem vas popred še na drugega goloba opomniti, o katerem nam sv. pismo pripoveduje. Znana vam je strašna kazen, katero je Bog ob Noetovem času nad spačeni svet poslal. Dal jim je sicer 120 let odloga, da bi se poboljšali; ali ker so le naprej grešili in zmeraj hudobniši postajali, poslal je Bog napovedano kazen in hudobne ljudi z vesoljnim potopom končal. Samo Noeta in njegovo družino je rešil, ker so bili pobožni. Bog je namreč Noetu ukazal, barko narediti in ko je čas potopa prišel, rekel mu je v barko iti s svojimi in vzeti s seboj vsako žival po dvoje, ki bi v vodi živeti ne mogle. Ko je bil hudobni svet končan, stala je voda 150 dni nad zemljo. Noeta je jelo skerbeti. Ko vendar na zadnje voda upada, spusti krokarja, katerega ni več nazaj. Potem spusti goloba, ta pa kmalo nazaj prileti, ker ni imel prostora, kamor bi se vsedel. Čez 7 dni ga zopet spusti in golobček še le proti večeru nazaj pride in zeleno oljkinovo vejico v kljunu prinese. — To je bilo veselo znamenje za Noeta, ki je že težko v barki čakal. Zelena vejica mu je dajala upanje, da zemlja zopet zeleni in rodi, da se mu ne bo bati za življenje. Zato gre zdaj iz barke in prinese Bogu hvalni dar za čudno rešenje.

To zgodbo sem vam zato bolj obširno popisal, ker jo cerkveni učniki kaj lepo razlagajo. Pravijo namreč: Noetova barka je sv. kat. cerkev. Kakor takrat nihče rešen ni bil, kdor ni bil v barki, ravno tako tudi zveličan ne more biti, kdor ni v kat. cerkvi. — Noe je dobro vedel, da bo rešen, ker mu je popred Bog sam zagotovil; vendar mu je pa še le golobček prinesel znamenje odrešenja. Tudi mi dobro vemo, ljubi poslušavci, da, ki smo v katoliški cerkvi, da bomo rešeni greha in pogubljenja po zasluženju J. K.; ali vendar bi gotovo ne vedeli, kdaj smo tega odrešenja deležni, ko bi nam Bog posebnih znamenj ne dajal. Pa Jezus je take znamenja postavil, s katerimi nam naznanja, kdaj njegovega odrešenja in našega opravičenja deležni postanemo. Kakor je kdaj Noetu golobčka z zeleno vejico poslal in ga tako njegovega rešenja prepričal, ravno tako tudi nam Jezus golobčka z vejico pošilja, ki nas zagotavlja našega zveličanja.

Ta golobček, ki nam zagotovilo našega opravičenja in upanje večnega življenja daje, pa ni drugi, kakor tisti, ki je prišel nad Jezusa pri njegovem kerstu, ni drugi, kakor sv. Duh sam.

Zelena oljkina vejica pa je gnada božja, ki nas opravičuje greha in nam daje upanje večnega življenja.

Sv. Duh tedaj je ta golobček, ki nam nosi oljkino vejico, ki nam deli gnado božjo. Pa kje in kdaj se to zgodi? To se zgodi vselej, kader kak zakrament vredno prejmemo.

Pa še nekaj ne smemo prezreti. Ko je golobček Noetu zeleno vejico prinesel, se je pobožni mož silno razveselil; in kako bi se tudi ne? Saj mu je golob prinesel zagotovilo, da je zdaj rešen in da ima zdaj upanje novega življenja. Golob je tedaj Noeta s svojo vejico zlo razveselil in potolažil.

Ravno to se pa tudi z nami zgodi, kolikorkrat namrč sv. Duh, ta božji golobček, k nam pride in nam zeleno vejico božje gnade prinese. Vselej kader kak zakrament vredno prejmemo, smo zavoljo tega razveseljeni in potolaženi. Zato pa Jezus tudi sv. Duha imenuje tolikokrat Tolažnika.

In kako nas res sv. Duh pri vsacem zakramentu posebej razveseljuje in tolaži, bomo vidili, če posamezno vsak zakrament pogledamo in pomislimo, kakšne gnade pri vsacem dobimo. Toraj le pazno poslušajte! —

1. Reven pride človek na ta svet. Nag na telesu, brez oblačila gnade božje na duši. In ker brez gnade božje nobeden ne more Bogu dopasti, je novorojeni človek sovražnik božji in suženj hudičev; tak ne more nikoli v nebesa, ker nima belega svatovskega oblačila, ker je njegova duša, obtežena z izvirnim grehom.

Ali ni tedaj novorojeni človek usmiljenja vreden? Ali ni za takega reveža nobene pomoči, nobenega upanja? Ali ni mogoče oprati dušo izvirnega greha in ji podeliti svatovsko oblačilo? — Je, je tak pomoček, ljubi moji! sam Bog nam ga je dal. Kakor je kdaj Noetu golobček prinesel zeleno vejico, tako tudi človeku v tem revnem stanu koj po rojstvu drugi golobček še lepšo vejico prinese. Sam sv. Duh mu da posvečujočo gnado božjo pri

zakramentu sv. kersta.

Mašnik človeka oblije, izvirni greh je izbrisan, duša je čista. In novorojeni človek postane otrok božji in dedič večnega življenja.

Tako tedaj sv. Duh človeka pervikrat potolaži in razveseli v zakramentu sv. kersta.

2. Pri sv. kerstu vsak obljubi, da hoče keršansko živeti, greha se varovati, hudiču in njegovemu djanju se zoperstavljati. Ali kaj? Ko človek doraste nekatere leta, ko k pameti pride, ko

začne ljudi spoznavati in njih šege in navade, kaj vidi in sliši? Oh, dostikrat vidi in sliši kaj slabega, clo tam, kjer bi le dobro imel viditi in slišati, v domači hiši, pri lastnih starših. Ali je pa mogoče, da bi mogel neskušeni, revni otrok nepokvarjen ostati pri tolikih slabih zgledih, da bi mogel lepo keršansko živeti pri tolikem pohujšanju? Ni mogoče, da bi sam terden ostal — pred ali poznej se bo tudi pohujšal. —

Ali pa ni v tem žalostnem stanu otroku nobene pomoči? Ali ga ni, ki bi ga varoval, ki bi ga rešil iz valov zapeljivega sveta, ki bi ga branil zoper mnogotere dušne napade in skušnjave? — Ja, ljubi m. je tak pomočnik. Bog sam nam ga je poslal. Kakor je kdaj Noetu golobček prinesel zeleno vejico, tako prinese tudi človeku v tej nežni starosti drug nebešk golobček drugo še lepšo vejico. Sam sv. Duh mu podeli svojo posvečujoče gnado pri

z akramentu sv. birm e,

kjer človek zadobi moč, da se more zoperstavljaati zmeraj hujšim skušnjavam, da more lepo keršansko in pošteno živeti, in vse zasramovanje zavoljo vere in pobožnosti voljno terpeti.

3. Pri sv. kerstu dobi kristjan belo oblačilo nedolžnosti. Duhoven, ki ga nanj položi, pravijo: Tu imaš belo oblačilo; pa glej, da ga ne povaljaš, ne pomažeš ali da ga clo ne zgubiš! Ali kaj? Koliko jih je, da bi to oblačilo zmeraj belo ohranili? Skoraj vsak ga vmaže, nekteri, ja veliko jih je, ki ga popolnoma stergajo. Kaj pa zdaj? Zdaj je tako reven in nesrečen, kakor pred kerstom. Brez belega oblačila ne more in ne sme k nebeški pojedini; kerščen pa tudi ne more več biti. Kaj pa zdaj? Ali ni nobene pomoči več? ali ni mogoče to vmazano oblačilo oprati in osnažiti, zgubljeno zopet nazaj dobiti? ali ga ni nobenega, ki bi se grešnega človeka vsmilil?

Je, je, ljubi moji! Glejte že leti golobček in nese zeleno vejico v kljunu. Že se bliža sv. Duh in daje zgubljeno gnado zopet nazaj

v z akramentu sv. pokore;

kjer se grešniku grehi odpuščajo, madeži izpirajo in oblačilo sva-tovsko zopet osnaži. — Tu tedaj ta nebeški golobček, sv. Duh, grešnika tolaži, ker mu kaže vsmiljenje božje, ker mu napravlja veselo gostijo, kakor uni oče zgubljenemu sinu. To je veselje, to je tolažba! In to nam daje pri sv. pokori sv. Duh naš pomočnik in tolažnik!

4. Človek ima dolgo, težavno in nevarno pot proti večnosti. Sovražniki vsake sorte se mu stavijo na pot; hudobni duh ga slepi, lastno poželjenje ga mami, zapeljivi zgledi ga motijo. Težave in nadloge ga tlačijo, včasih mu je kar obupati. Res, človek je vsmiljenja vreden popotnik!

Ali pa ni nobenega, da bi ga spremljal na tej poti? Ali ga ni prijatla, ki bi mu pomolil kos kruha in ga pokrepčal na sterminski poti, kakor je kdaj angelj Eliju kruha dal za popotvanje po puščavi ali kakor je Bog Izraelce redil z nebeško mano? Ali ga ni, ki bi trudnemu obrisal pot z čela in ženjemu pokazal studenec vode, kakor je Mojzes kdaj Izraelcem v puščavi vodo priklical iz skale, ali kakor je angelj Hagari pokazal studenec merzle vode? Ali ga ni pomočnika? Je, je, ljubi moji! Zopet je nebeški golobček, sv. Duh, ki pa zdaj ne nese samo zelene vejice v kljuno, ampak nese krub, čuden in močen krub, oh prinese nam

sv. Rešnje Telo,

s katerim nas krepča in poživlja, da ne omagamo na težavni poti proti večnosti, da premagamo vse skušnjave, da serčno in stano-vitno hodimo po sterminski poti v nebeško domovino. — Ker nam tedaj sv. Duh zopet v tej stiski pomaga — ali ni zares naš Tolažnik?

5. Kaj pa tam vidim? Mladenča vidim v naj boljših letih, ki stoji na razpotju in ne ve, kam bi se podal. Na obrazu se mu bere, da ga velike skerbi tlačijo. Imeniten gospod ga kliče v lep stan; ali svet mu miga in ga kliče k sebi rekoč: Ali si res tako neumen, da me hočeš zdaj zapustiti, ko ti lahko dam veselja polne kozarce? Na eni strani kaže imeniten gospod težavno delo, na drugi svet kratkočasov na kupe. Imeniten gospod ponuja neizrečeno plačilo, če mu bo mladenec prav služil, ali tudi strašno kazen, če bi svoj stan zanemarjal.

Ljubi moji, ali poznate tega mladenča? Lahko ga poznate: to je mladenec, katerega Bog v duhovski stan kliče. Ali ni ura odločitve za mladenča strašna, ali ni težko odpovedati se posvetnemu veselju in težek jarm nositi vse žive dni? Ko bi vsaj kdo bil, da bi mu pomagal, da bi mu svetoval, da bi ga podperal v tem težavnem vprašanju! Ali ga mar ni nobenega pomočnika, nobenega tolažnika?

Je, je, ljubi moji! Glejte, tam zopet leti nebeški golobček, sv. Duh, z oljkinjo vejico, s posvečujočo gnado božjo, in jo mu deli

v zakramentu mašnikovega posvečevanja,

da zamore težavno službo prav in natanko, sebi in drugim v zveščanje opravljati. Zdaj pa recite, ali ni sv. Duh zares pomočnik in tolažnik, ki revnemu mladenču v toliki zadregi pomaga in ga v spolnjevanju svetih dolžnost podpira.

6. Kaj pa tam zopet vidim? Pred altarjem stojita mladeneč in dekle. Kaj neki jima je, da sta tako nemirna? Zakaj neki so oči tako solzne? Kaj to pomenja? Dobro veste, kdo sta ta. Ta sta ženin in nevesta. Pred altarjem stojita, ker želita stopiti v zakonski stan. Pa velike skerbi ju mučijo.

Ali bom mar srečna ž njim, se prasha nevesta? Ali bo pa tudi dobra žena, pridna gospodinja, prasha ženin? Ali bota pa tudi dobra kristjana, prasha duhoven? Kako se nama bo godilo, če Bog bolezen in nesrečo nama pošlje? Kako bo mogoče, težke dolžnosti do otrok spolnovati? In kaj, če sreča sije, da bi Boga ne pozabila in sv. raja ne zgubila? Kaj bo, kaj bo? Tako mislita, tako dvomita, tako prašata, keršanski ženin in nevesta.

Ali ga pa ni, da bi jima v tej stiski pomagal, da bi svetoval, da bi jima tolažbe dal? — O ja, ljubi moji! je, je. Zopet je ljubeznjivi golobček z zeleno vejico, zopet je sv. Duh tolažnik, ki jima nese vejico gnade božje in jima jo deli

v zakramentu sv. zakona,

da bi se ne bala težkih dolžnost, da bi ž njegovo gnado svoj stan lepo in pošteno deržala. Ali jima tedaj ni sv. Duh zares pravi tolažnik?

7. Kaj pa tam vidim in slišim? Na postelji leži bolnik in ječi od bolečin. Morebiti je oče več otrok. Kako ga skerbi, kaj bo za vdovo, za zapuščene otroke. Morebiti je mati, ki se ne more ločiti od majhnih otrok in že naprej vidi hudo mačebo. Pa kaj te skerbi! Duša naj večkrat še veliko več terpi. Kaj bo tam? Kakšna rajtenga zavoljo pregrešnega življenja, zavoljo tolike zaničnosti?

Ljubi moji, zdaj pa recite, če ni bolnik vsmiljenja vreden? — Ali ga ni tolažnika in pomočnika, ki bi mu pomagal? Ja, je zdravnik, ali kaj, ker pomagati ne more, ker človeška moč tam nič ne opravi, kjer se smert bliža. Ali ni koga družega, da bi mu serčnost dajal v zadnji vojski, da bi ga krepčal in tolažil?

Je, je, lj. m. Že biti zadnikrat golobček z zeleno vejico, že pride sv. Duh in daje umirajočemu svojo gnado

v zakramentu poslednjega olja,

kjer zadobi moč zoper peklenskega sovražnika, in njegove skušnjave, tolažbo v smertni uri, upanje veselega vstajenja in usmiljene sodbe. Ali ni tedaj sv. Duh zares naš tolažnik, ki nas še zadnjo uro ne zapusti?

S k l e p.

Ja res, On je naš tolažnik od zibeli noter do groba. Kako pa se mu mi za tolike dobrote zahvaljujemo, kako mu njegove tolažbe povračamo? O tako, da se Bogu vsmili! Velikokrat mu naše serca zapremo, da ne more do nas, večkrat njegove gnade zamečujemo in zaničujemo, kolikokrat se njegovemu opominjevanju ustavljamo. Pa tega nikarte več, da nas sv. Duh razžaljen ne zapusti, da z zeleno vejico od nas ne poleti; ker potem smo zgubljeni. Saj veste, kaj Zveličar pravi: „Grehi zoper svetega Duha ne bodo odpuščeni ne tukaj ne tam“. Amen.

Pridiga za praznik sv. Trojice.

(Ali živé sedaj kristjani po krstni obljudi? gov. M. T.)

„Pojdite po vsem svetu, učite vse narode, in kričujte jih v imenu Očeta, in Sina in sv. Duha“. (Mat. 28, 19.)

V v o d

Sv. cerkev nas leto in dan s prigodbami sv. evangelija kakor za roko vodi, naj bi vse resnice in skrivnosti sv. vere zaporedoma premišljevali, premišljeване v srcu ohranili, in po ohranjenih živeli. Tako precej prvo nedeljo po binkošti obhaja praznik presvete Trojice, ki je središče vseh skrivnost, čudo nad vse čuda, začetek, sredi in konec vsega. Da pa sv. cerkev brž po binko-

štih ta praznik obhaja, ni brez pomena. Po razposlanstvu aposteljnov križem svet je bilo namreč na tem največ ležeče, da so se ljudstva najpoprej tiste skrivnosti spoznavati učili, ki je podlaga vsem drugim resnicam, in ki nam ob enem vse dobrote, ktere smo od trojedinega Boga prejeli, pred oči stavi. Zakaj tudi mi smo med številom tistih presrečnih, ki smo krščeni v imenu Očeta, in Sina in sv. Duha. Tako smo po besedah sv. Petra (I. 2, 9.) postali „zvoljen rod, kraljevo duhovstvo, sveto ljudstvo, pridobljen narod“, naj bi oznanaovali lastnosti tega, ki nas je poklical iz tame v svojo prečudno luč. O koliko smo zato dolžni Očetu! Dal nam je življenje, in nam ga ohranjuje. On skrbi za vse naše potrebe, in nas še celo z veseljem in s prijetnostmi obsipa. On je tavženkrat bolj naš Oče, kakor vsi tisti, ktere na zemlji s tem ljubeznjivim imenom nagovarjamo. Koliko smo dolžni Sinu! Njemu, ki se je naše reve usmilil, nas iz brezna, ki nas je žugalo požreti, potegnil, in nam zgubljene pravice do nebes sopet pridobil! Vsaka kaplja njegove kervi nam pravi, da nas je bolj ljubil, kakor lastno življenje. Koliko smo dolžni sv. Duhu, njemu, ki nas slepe razsvetljuje, slabe podpira, nam padlim prizanaša, nas povsod spremlja, nam povsod na srce govori!

O spominu teh in še brez števila družih dobrot pač ni čnda, da smo že pri sv. krstu iz proste volje in vpričo sv. cerkve presveti Trojici zvestobo prisegli in se pod njenim banderom vojskovati za vselej zaobljubili. Zato hočemo danes v večje počeščenje presv. Trojice to svojo kerstno prisego in obljubo nekoliko premišljevati, da bomo iz tega premišljevanja svojo dosedanjo nezvestobo spoznali, in zanaprej po tem spoznanju presv. Trojici se bolj hvaležne skazovali.

R a z l a g a.

1. Preden smo bili s krstno vodo oblit, nas je vsakega mašnik sv. cerkve na Božjem mestu vprašal: „Se odpoveš hudiču?“ Na to vprašanje so botri v našem imenu odgovorili: „Se odpovem“. Po tem takem smo se tistokrat odpovedali hudobi, kakor poglavarju tame, odpovedali vsem njegovim pomagavcem in tovaršem, kateri na mesto njega kraljestvo greha na zemlji razširjajo, in pekel polnijo. — Ali si se pa ti hudiču odpovedal, ki ga imaš vedno na jeziku, ko ti pri vsaki priložnosti le kletev in rotnje iz ust vre, ki ženo, posla, soseda, še clo svoje nedolžne otroke, ali svete reči hudiču izdajaš?“ Ali se je morebiti priliznjen, nesramen zapeljivec hudobi odpovedal, kateri z zlatimi oblju-

bami nedolžnost prekani, jo od Kristusove čede odpelje, in satanu v oblast dá? Ali ni tak njegov služabnik in njegov hlapec, ker njegovo delo na zemlji opravlja?

Vprašani smo bili na dalje: „Se odpoveš vsemu njegovemu djanju?“ In sopet smo po botrih zatrdili: „Se odpovem“. Odpovedali smo se spačenemu svetu, to je: vsem nevarnim kratkočasom, pregrešnemu veselju, vsem nesramnim norčijam, pohujšljivim šegam, kužnim drušinjam in zapeljivim naukom. Očitno smo se za sovražnike sveta spoznali, in zaobljubili, da ga ne bomo nikoli ljubili, po povelju sv. Janeza, ki pravi: „Otročiči, ne ljubite sveta, ne tega, kar je na svetu; kdor svet ljubi, Očetove ljubezni ni v njem; zakaj vse, kar je na svetu, je poželenje mesa, poželenje oči in napuh življenja, kateri ni iz Očeta, ampak od sveta“. Svet ljubiti pa se pravi: svoje misli, skrbi, upanje in prizadetje le v časne dobrote obračati; zemljo za svojo domovino in smrt, ki nas k Bogu pelje, za največo nesrečo imeti. Svet ljubiti se pravi: misliti, kakor svet misli, soditi, kakor svet sodi, govoriti, kakor svet govori, in delati, kakor svet dela. Mi pa smo ravno nasprotno od tega obljubili, da bomo svojo skrb le na večne in neminljive dobrote obračali, da bomo po nebeškem hrepeneli, zemljo za ptujo deželo, in nebesa za svojo pravo domovino spoznali, in smrt za svojo najboljšo prijateljico imeli, ki nas iz rev in težav v zveličanje popelje.

Vse to smo obljubili. Ali pa tudi po tej obljubi živimo? Res je še nekaj dobrih kristijanov, katerim je greh gnjusoba, ali še veliko več jih je, kateri nesramniše živé, kakor nejeverniki. Li ni polno nečistnikov in zapeljivcev, da pred njimi, kakor blago pred tatovi, nedolžnost nikoli in nikjer ni dosti zavarovana. Li ni dosti ponočnjakov in razsajavcev, ki do belega dne niso vgnani ali pa še pri belem dnevu omahljivo semtrtje rogovili in se s svojo pijanostjo hvalijo. Ali ni dosti goljufov in odrtnikov, še več pa strupenih jezikov, katerih eno telesno, drugi dušno dobro svojega bližnjega spodkopavajo? Sploh, ali ne živi sedanja mladost popolnoma po gnanju svojega spačenega poželenja, kakor konj in mezeg, ki pameti nimata, da so vse prošnje in svarjenja starišev ali duhovnov zastonj, kakor bi ne bilo ne Boga, ne hudiča, ne plačila, ne kazni, ne smrti, ne sodbe, ne večnosti, ne nebes, ne pekla? Ali ne kažejo vsi ti očitno, da le hudiču služijo, da so le njemu se zaobljubili in pod njegovo bandero prisegli, zoper Stvarnika pa so se zarotili, Kristusu se odpovedali?

Vprašani smo bili tretjič: „Se odpoveš njegovemu napuhu?“ In sopet so botri na mesto nas odgovorili: „Se odpovem“. Toda naše odgovarjanje, kljubovanje, jezlanje, nepokorščina do starišev in predpostavljjenih, naša skrita notranja ošabnost, lastna hvala in samo svoja večnost, nespametno bahanje in želje svetu dopasti,

gledati in se na ogled postavljati, vse to očitno toži, da se napuhu nič manj kakor odpovedali nismo. Gizdavost in nečimernost, našopirjenost in prazno lišpanje toži vse tiste, ki svoje lepote in veljave v praznih cunjah, v trakovih, v zlatih prstanih in uhanih ter v svili (židi) iščejo, in s tem oči drugih nase vlečejo. Vse to je nad njimi očitno spričevanje, da se napuhu še niso odpovedali, da se temu nasprot še zmiraj v hudičevi službi. „Nihče, pravi Kristus, ne more dvema gospodoma služiti“, enemu se mora odpovedati, zlasti, ker sta si ta dva gospoda v svojih poveljih ravno navskriž. Tako ne moremo ob enem satanu, svetu in Bogu dopasti.

Pa bi mi utegnili reči: Mi smo na svetu in med svetom; naš stan, naše opravila in okoliščine, v katerih smo, nam ne pripuščajo, da bi se svetu odpovedovali. Jez sem zakonski mož, jez žena, se ne moreva od sveta ločiti; jez sem posel, sem hlapec ali dekla, ki si moram s trudom in s potom vsakdanji kruh med svetom služiti. — Med svetom ste in s svetom se morate pečati; ali morate pa zato s hudobnim svetom hudobno živeti? Ne veste, da je v tem treba Bogu bolj, kakor ljudem pokornim biti? Če med svetom živiš, ali moraš tudi s svetom noreti, nesramnosti vganjati in z grešniki po potu hudobije proti peklu iti. Lakho še na svetu ostanete, pa vendar po svetovih šegah in navadah ne živite, če svoje življenje po zapovedih sv. evangelija, po obljubi, ki ste jo pri krstnem kamnu storili, ravnate. V zgled vam bodi na tavžente svetnikov, ki so v ravno taci opravilih in v enaci stanovih med svetom živeli, pa se ne s hudobnim svetom vsed spridili in pogubili.

Prerok Jeremija je v Babilonsko sužnost odpeljane Jude tako le opominjal: „Ko bote v Babilon prišli, bote vidili prebivavce tiste dežele, ki bodo zlate, srebrne, kamnite in lesene malike na ramah nosili. Vse ljudstvo bo pred njimi poklekovalo, in jih molilo, vi pa se nikar ne dajte od teh zmotiti in zapeljati; temuč, ko bote to pohujšljivost vidili, recite v svojem sreč: „Gospod, le tebe samega moramo moliti!“ Ravno to opominovanje vam tudi jez dam. Ko iz hiše Božje stopite, in v Babilon hudobnega sveta pridete, povsod bote napuha, prevzetnosti, pohujšanja, nesramnosti, obrekovanja, požrešnosti in goljufije dosti našli, pa nikar se od taci zglede ne dajte zapeljati! V spominu vam bodi krstna obljuba, s katero ste se hudiču, vsemu njegovemu djanju in napuhu odpovedali, in recite: „O Gospod, tebe samega moram ljubiti! Nobencmu družemu ne služiti, razun tebi, kateri sam imaš besede večnega življenja!“

2. Na dalje smo bili pri sv. krstu vprašani: „Veruješ v Boga Očeta, vsegamogočnega Stvarnika nebes in zemlje?“ Odgovorili smo: „Verujem“. S tem smo Bogu obljubili živo vero, trdno zaupanje in gorečo ljubezen. Ako pa v skušnjavah na

Boga pozabimo, ako se na mesto njegovih lastnost in njegove volje le greh in svet spoznati učimo, nimamo nič več žive vere. Naša vera, pravi sv. Jakop, je mrtva, ker je brez del. Zakaj ne tisti, kateri v postavi živé, so pri Bogu opravičeni, ampak tisti, kateri postavijo spolnujejo. In Kristus sam nam veleva: „Ako hočeš v življenje iti, spolnuj zapovedi“. Ravno tako, če v križih in težavah zoper Božjo previdnost godrnjamo, in predrzno tožimo: Zakaj moram ravno jaz toliko trpeti? zakaj ravno mene Bog tako tepe; — nimamo več trdnega zaupanja na Božjo modrost in previdnost; kakor če Božje zapovedi v nemar puščamo, in tje v en dan pregrešno ravnamo, se v posvetne dobrote preveč zaljubimo, v nas ni goreče ljubezni.

Vprašan je bil vsakteri: „Veruješ v Jezusa Kristusa, Sinu njega, edinega, Gospoda našega, kateri je rojen bil in je trpel?“ ter smo odgovorili: „Verujem“. S tem smo postali Jezusovi bratje, in smo veliko pomenljivo ime: kristijani, in sicer, katoliški kristijani prejeli. Tega imena smo pa po besedah sv. Ciprijana le na to vižo vredni, če si prizadevamo, svoje življenje po Jezusovem življenju ravnati. Sv. Pavel Galačanom piše: „Vi vsi, kateri ste v Jezusu Kristusu krščeni, ste Kristusa oblekli“, in Korinčanom sopet priporoča, da naj Jezusa v svojih telesih nosijo, in da naj se njegovo življenje v našem umrljivem telesu razodevlje. Če se pa vprašamo: „Li nosim Jezusa v svojem telesu? to je: ali posnemam njegovo sveto življenje? — bo vest marsikteremu bitko spričevanje dajala, da naše življenje Kristusovemu življenju ni nikjer nič podobno, in da razun imena ga skoraj ni znamnja kršćanstva nad nami.

In poslednjič smo bili še vprašani: „Veruješ v sv. Duha, v sv. krščansko katoliško cerkev?“ In sopet smo potrdili: „Verujem“. S tem potrjenjem smo sv. Duhu obljubili, da mu hočemo v svojem srcu čisto prebivališče pripraviti, sv. materi katoliški cerkvi pa v vsem pokorni otroci biti in ostati. Ako pa svoje telo, ki je tempel sv. Duha z nespodobnimi mislimi in željami, ako ga s pregrešnimi besedami in z djanji oskrunjamo, takrat ta tempelj Božji sopet satanu in njegovim duhovom v stanovanje prepustimo. Ako se cerkvenim zapovedim ustavljamo, njenega zveličanskega glasu ne poslušamo, sv. zakramente le tlačansko in prisiljeno, toraj poredkoma in morda še takrat nevredno in božjeropno prejemamo, si njenega ljubeznjivega opominovanja k sreči ne jemljemo, s to nepokorščino svojo krstno obljubo prelamljamo, da se zgodi, kar nek cerkven učenik pravi: „Kdor cerkve nima za svojo mater, ne bo imel Boga za svojega Očeta“.

S k l e p.

Iz tega premišljevanja, ljubi moji! ste vsak sam nad sebo lahko spoznali, kako nezvesti da smo bili do sedaj v spolnovanju teh dolžnost, ktere smo pri sv. krstu nase vzeli. Gorje vam, je rekel Kristus Judom, ker bo prebivavcem Tira in Sidona ložej na dan sodbe, ker ti bi se bili v pepelu in rasovniku spokorili, ako bi bili enako gnado, kakor ste jo vi, od Boga prejeli. Obrnimo to gorje sami nase, in glejmo, da nas ne zadene, kader bomo po teh dolžnostih pred sodnjim stolom Gospodovim izpraševani. Za Juda Iškarijota, pravi Kristus, bi bilo bolje, ako bi nikoli ne bil rojen na svet, kakor pa da je izdajavec svojega mojstra in Učenika postal. Ravno tako bi bilo bolje za nas, ako bi po sv. krstu ne bili nikdar v Kristusovo cerkev sprejeti, kakor da svoji prisegi nismo zvesti ostali. Zato naj nas naša dosedanja nezvestoba predrami, da bomo vsaj zanaprej svojim obljubam mož beseda, in da tako vredni postanemo in se vdeležimo Kristusovih obljub. Amen.

Pridiga za praznik sv. rešnjega Telesa.

(Jezusova ljubezen v zakramentu svetega rešnjega Telesa in naša dolžnost. gov. N. R.)

„Ta je kruh, kateri je iz nebes prišel. — Kdor jé ta kruh, bo živel vekomaj“.

Jan. 6, 59.

V v o d.

Ko bi kak dobrotin in usmiljen kralj k nam prišel, in nam na znanje dal, da se bo pri nas vselil, med nami prebival in stanoval, in ne le stanoval, temoč tudi vsakemu kaj dobrega storil, vsakemu rad pomagal, kar bo le vedel in zamogel, nas clo k svojemu kosilu vabil, in nam pri vsakej priložnosti pokazal, kako

nas ljubi in rad ima: kaj ne, da bi bili iz serca veseli, takega dobrotljivega gospoda med se dobiti? Pa porečete: Res bi se ga vsi razveselili; ali kaj, ko takega gospoda ni več pod solncem! Vam odgovorim: Če bi ga tudi pod solncem ne bilo, je pa nad solncem Gospod, ki nam še vse več dobrega stori, kakor bi nam naj boljši kralj na zemlji storiti zamogel. Ta Gospod je Jezus, naš Zveličar, čegar ljubezen do nas je neskončna, čegar dobrota neizrekljiva. In če kdo, nas gotovo današni sv. praznik te resnice preobilno prepričuje. Danes obhajamo spomin preimenoitne večerje, pri kateri je Jezus zakrament sv. rešnjega Telesa postavil. To Jezusovo neizrekljivo ljubezen si tudi mi dans k sereu vzamimo, od druge strani pa se učimo, kaj smo Jezusu za njegovo ljubezen dolžni. Le zvesto poslušajte!

Razlaga.

1. Velikonočni prazniki so se bili približali, približali že v tretje, od kar je bil Jezus učiti začel. Čas je potekel in ura prišla, o kateri bo naše odrešenje dokončal. Še enkrat zbere Jezus svoje prijatle krog sebe, da bi skupej jedli velikonočno jagnje, preden se ločijo. Ljubil jih je z nedopovedljivo ljubeznijo! Ne da mu drugači; mora jim v spomin kaj zapustiti. Pa kaj jim hoče dati? Starši volijo ali sporočajo svojim otrokom blago in premoženje; prijatelj prijatlu kako minljivo pozemljiško reč zapusti. Jezus ne tako, ni jim dal kake posvetne pozemljiške reči, ne časnega blaga in premoženja, ampak dal, da več ni mogel, dal samega sebe v jed in pijačo pod podobami kruha in vina, ter rekel: Vzamite, jejte in pijte; to je moje telo in to je moja kri! Na to je še pristavil: To storite v moj spomin! S temi besedami je izročil Jezus apostelnom in vsem njih nastopnikom oblast, kruh in vino spreminjati v njegovo telo in njegovo kri, da bi pod temi podobami tudi med nami ostal do konca časov. O neskončna ljubezen Jezusova! ni mu bilo zadosti, da nas je odrešil, tudi še vedno med nami stanovati je hotel, da bi nam tem bližej bil s svojo milostjo!

In res Jezus še zmerom vidno med nami prebiva, tukej v cerkvi v majhni hišici (tabernakelnu) pod podobami belega kruha. Iz te hišice svoj blagodar in svojo milost razliva nad nas. Tukaj ga vsaki čas lahko najdemo in k njemu prihitimo, se mu zahvalovat za njegovo toliko ljubezen, ga hvalit in častit kot svojega Gospoda in kralja, in sprositi od njega, kar nam je treba za dušo

in telo. Tu sem se lahko zatečemo, kader nam žalost serce teži, ter Jezusu svojo žalost potóžimo; on nas gotovo brez tolažbe spred se spustil ne bo, marveč nam bo oveselil pobito serce. — Tu sem se lahko zatečemo, kader nas hudobni svet zaničuje in preganja, in Jesus, sam zaničevan in preganjan bo tudi nas poterdil, da bomo po njegovem s. zgledu vse zaničevanje in preganjanje poterpežljivo prenašali vsi v s. božjo voljo vdani. — Tu sem se lahko zatečemo, kader nas je kaka nesreča zadela ali nas vsakdanji križ teži; pri Jezusu polajšanja iskaje ga bomo tudi dobili. On nam bo nesrečo odvzel in križ preložil, ako si bo to našim dušam v prid; ako ne, nam bo pa vsaj moč dodelil, voljno nositi naš križ. — Tu sem se lahko zatečemo, kader skušnjave pritiskajo na nas, in nam žuga grešna nevarnost; in obljubim, da nam usmiljeni Jezus ne bo odrekel svoje pomoči. — Tu sem se lahko zatečemo, kader nas napub nadležuje, ali se nas lakomnost prijemlje, ali se nam nečisti ogenj v sercu vnema, ali nam nevošljivost serce razjeda, ali če se jeza v njem glasi; in za terdno vem, da nam bo usmiljeni Jezus milost dodelil, s katero se bomo serčno bojevali zoper vse svoje duhovne sovražnike in zalezovavce in jih zmagali! — O kolika sreča tedaj, da usmiljenega Jezusa tako blizo, ter med seboj imamo in se v vseh okoljščinah življenja lahko k njemu zatečemo, in si poiščemo milosti in pomoči! Pa še več nam je Jezus storil!

Človek, revni potnik tu na zemlji, potnice potrebuje, pa ne le za telo, temoč tudi za dušo, da svoje težavno potovanje iz časne reve v veselo večnost srečno dokonča. In kakor mu je za telo telesnega živeža, mu je za dušo duhovne hrane potreba. Tako duhovno hrano našim dušam je Jezus poskerbel v zakramentu s. rešnjega Telesa, v katerem nam samega sebe, ter svoje lastno telo in svojo lastno kerv v jed in pijačo daje. V tem s. zakramentu nam je duhovno večerjo pripravil, ktera nas živi in redi za večno življenje. Sam je rekel: „Ta je kruh, ki je iz nebes prišel. — Kdor ta kruh jé, bo živel vekomej!“ In kako ljubeznivo nas k tej s. večerji sklicuje: „Pridite k meni,“ pravi, „vsi, ki terpite in ste obloženi; jaz vas bom poživel!“ — In kader človek spred svoje telesne slabosti in betežnosti k Jezusu v cerkev ne more, tedaj se Jezus sam k njemu poniža, kader mu ga v nevarnej bolezni mašnik v hišo prinesó, da bi nobeden brez te duhovne hrane in njegove pomoči ne ostal. In zdaj vas vprašam: Ali bi nam bil zamogel pač Jezus še kaj več storiti, kakor nam je storil? Nebesa je zapustil, na revni svet prišel, terpel in umerl, da bi nas odrešil; in zdaj nam še samega sebe, svoje telo in svojo kerv, v jed in pijačo daje, da bi nas zveličal. Preresnične so Avgustinove besede, da nam vsemogočni Bog ni mogel, naj modrejši Bog ni vedel, naj bogatejši Bog ni imel, kaj več dati!

2. Za toliko ljubezen Jezusovo smo mu gotovo tudi mi vso svojo ljubezen, ter naj več hvalo in zahvalo dolžni. Kako pa bomo Jezusu v zakramentu s rešnjega Telesa pričujočemu svoje spoštovanje, svojo hvalo in zahvalo skazovali? S tim, da ga radi obiskujemo v njegovih cerkvah, v katerih vedno prebiva pod podobo belega kruha skrit; s tim, da se v cerkvi, Jezusovej hiši, vselej spodobno in častitljivo zadržimo; s tim, da Jezusa v tem sv. zakramentu vselej prav ponižno in pobožno molimo, s tim, da ga večkrat in vselej prav pripravljeni zavživamo; s tim, da ga tudi pri obhodih (postavim današni dan ali ob vstajenji) in k bolnikom z naj večim spoštovanjem spremljujemo. Da je to Jezusu všeč in dopadljivo in po s. božjej volji, daje nam že pamet na znanje, s. pismo spričuje, in čudeži poterdujejo. Kader pridemo do kakega imenitnega gospoda, gledamo, da se spodobno obnašamo, ter se mu odkrijemo, priklonimo, mu roko poljubimo, in s drugimi takimi in enakimi znamenji svoje spoštovanje na znanje dajemo. In imenitniši ko je gospod, večje spoštovanje imamo do njega. Gospod vseh gospodov pa je Jezus, naš zveličar, toraj že tudi po pameti lahko sodimo, da mu naj večje spostovanje, ter prva čest in hvala gre. — S. pismo pravi: „Imenu Jezusovemu naj se vklanja (pripoguje) vsako koleno v nebesih, na zemlji in pod zemljo!“ Ako je pa že sv. ime Jezusovo tako častitljivo in veličastno, da se mu morajo vklanjati vse stvari po celem svetu; koliko častljivši bo še le Jezus sam, ako ravno ga ne gledamo v njegovem veličastvu, temoč le pod revno podobo belega kruha. — Veliko čudežev bi vam lahko naštel, ki so se na vredno počeščenje Jezusa v presvetem rešnjem telesu godili. Lahko bi vam pripovedoval, kako se je bil spovedniku s Terezije (Baltazarju Alvarec) Jezus sam v podobi nedolžnega deteta prikazal, kader je ves v pobožnej molitvi klečal pred s. rešnjim Telesom. Lahko bi vam pripovedoval, kako je s. Klara s rešnjim Telesom sebe in svoje tovaršice nesreče rešila, ktera jim je po sirovih nevernih vojščakih protila. Lahko bi vam pripovedoval, kako je Gorgonia, sestra s. Gregoria Nacianskega, s pobožno molitevjo pred s. rešnjim Telesom dušno in telesno zdravje zadobila. Pa predolgo bi bilo. Ene prigodbe pa vam ne morem zamolčati, ktera je scer čudna, vendar ne neverjetna, ker nam jo več veljavnih mož dopoveduje (kakor so: Joannes Eusebi, Stephan Benochi, Hunolt i. t. d.) — Neki pek v Lizabonu (poglavitnem mestu Portugalske dežele), ki je ne dalječ od cerkve svete Juste stanoval, imel je psa. In pes, ako ravno ga ni bil nikdo na to izučil, je začel kar sam od sebe zakrament s. rešnjega Telesa spremljevati, kolikorkrat so ž njim kakega bolnika obiskovali. In to je terpelo cele dve leti. Kakor hitro se zvon za obhajilo iz turna oglasi, ali pa cerkvencev zvonček pred s. rešnjim Telesom zapoje, pes kar hitro tje k cerkvi steče, in se spremljeavcem s. rešnjega Telesa

pridruži. Po navadi se je le bolj otrok deržal, in tekal zdaj na desno zdaj na levo, kakor bi službo imel, da gleda na to, da se vsakdo spodobno in pobožno zaderži. Kar je pa pri tem posebno čudno bilo, je to, da pes, akoravno scer ves priljuden in vbogljiv, ob spremljevanju s. rešnjega Telesa nikogar ni hotel vbogati, clo lastnega gospodarja ne, in da nobeden ni bil v stanu, [ga v tem njegovem opravilu zaderžati, ali ga proč odgnati. — Enkrat se nameri, da po noči za s. obhajilo pozvoni. Pes, ko zvon zasliši, iz biše sili, ker so bile pa duri zaperte, teče pred postelj svojega gospodarja, ter mu s prilizovanjem in cvilenjem na znanje daje, da bi rad iz pod strehe šel. Ker se pa gospodarju le toži, vstajati in odpirati, pes k dekli teče, in je ne neha naganjati in nadleževati, dokler mu vrat ne odpre. Hitro skoz nje šine in v cerkev steče. Ko pa mašnik s. opravilo skonča, poda se tudi pes spet ves tih in miren domu. O drugej priložnosti spet za s. obhajilom gredé na težaka nameri, ki je bil truden tik biše na ulicah zaspal. Naglo prednj skoči, in toliko časa vanj laja, dokler se delavec ne prebudi, in kleče s. rešnjega telesa ne počasti. Ravno tako je z jezdicí ravnal, katerim se je tožilo pred s. rešnjim Telesom s konja stopiti in poklekniti. Vanje se zaganja, kakor bi jih mislil vgrisniti, in ne neha vanje renčati in lajati, dokler s. rešnjega Telesa ne počasté. O enakej priložnosti se nekemu gospodu to le vendar pokadi in zamalo zdi; tedaj po psu mahne in ga na nogo rani. Gospodar pa reče psu rano obezati, pa hlapec, kteremu je bilo to opravilo izročeno, ni bil v stanu pesa obderžati, dokler s. opravilo ni skončano bilo. Kedar je bilo pa s. opravilo pri kraju, in se je pes spet domu povernil, pustil se je ves voljen rano obezovati. Namerilo se je nekterikrat, da je tisti zvon, ki je za obhajilo pozvanjal, tudi za merličí zapel. Pes misli, da bo obhajilo, in teče po navadi v cerkev. Ko pa svojo zmoto spozna, krotko se spet na dom poda. — Enkrat — bil je veliki teden — se je pes celih 24 ur v cerkvi mudil pred s. rešnjim Telesom, ki je bilo v božjem grobu izpostavljeno. Od časa do časa je semtertje hodil, scer pa miren bil, ter se neprenehoma proti tistemu kraju oziral, kjer je stalo s. rešnje Telo; čez noč pa se je vlegel pod znožic božjega groba. Ne bi se bil nikdo podstopil, v cerkvi stati ali sedeti, sosebnó kader je bilo s. rešnje Telo izpostavljeno, če je psa blizo sebe čutil. Kaj takega pes kratko in malo ni terpel. In nad marsikterim, ki se ni zadosti spodobno zaderžal, je zalajal, in ga v sramoto pripravil, ako hitro ni pokleknil. — Poskušali pa so po mnogih potih, odvaditi psa od te navade; zdaj so ga priperli, kader je obhajilni zvon zapel, zdaj spet ga z mesom motili; pa vse zastonj! Zapert je toliko časa lajal in tulil, dokler ga niso mogli več poslušati in so mu odperli; kader so mu pa mesa ponujali, je scer eno ali drugo krat po mesu klastnul, toda kmalo se spet zave, in kakor bi se bal zamuditi kar

hitro vse meso pustivši v cerkev šine. — Ko spet nekega dne obhajati gredó, bil je pes v cerkvi, toda na koru; cerkvenec pa je bil vrata zaperl, da pes s kora ni mogel. Ali pes, ko skoz vrata ne more, skoz omrežje si pota išče. Malo manka, da se skoz ne zmuzne in v cerkev ne telebi. Ravno še o pravem času pridejo in mu odpró. Kakor hitro pa sled dobi, po starej navadi za sv. rešnjim Telesom hiti. — O drugej priložnosti se je za domačim hlapcem silil. Hlapec ga ni hotel seboj imeti, in si vse prizadeva, ga domu odpoditi, pa se ga ne more odkrižati. Kar za obhajilo pozvoni, in kakor bi trenil, se pes nič več za hlapca ne zmeni, in naravnost v cerkev hiti. — Priče, ki to čudno prigodbo pripovedujejo, še clo psa natanko popisujejo, ter povedó, kakšne boje in velikosti da je bil, in kako so ga klicali. (Bil pa je pes srednje velikosti in rudečkaste dlake z belimi lisami, in so mu „Tedeško“ rekali). Ker pri toliko veljavnih pričah skor ne moremo drugač, kakor da to prigodbo za resnično imamo, si je tudi ne bomo mogli drugači razložiti, kakor s tim, da je Gospod stvarjenja sam vse to tako naravnal, da bi po živali, ki nima pameti, v sramoto pripravil nejevernike, krivoverce in brezbožne kristjane, kateri ali niso verjeli, da je Jezus v zakramentu sv. Rešnjega Telesa resnično pričujoč, ali pa mu spoštovanja niso skazovali, ktero Jezusu y tem presvetem zakramentu po vsej pravici gre.

S k l e p.

Kaj pa mi k temu porečemo, ki smo dans Jezusovo ljubezen v zakramentu sv. rešnjega Telesa in svojo dolžnost do Jezusa pre-mišljevali? Kaj hočemo drugega, kakor vstopiti se med zveste spoštovavce in ponižne častivce sv. rešnjega Telesa, ter ljubemu Jezusu, svojemu Odrešeniku in Zveličarju, vso mogočo ljubezen čast hvalo in zahvalo skazovati. Le tako se bo nekda spolnila Jezusova obljuba nad nami, ki jo je storil rekoč: „Kdor me bo pred ljudmi spoznavljal, tudi jaz ga bom spoznal pred svojim nebeškim Očetom!“ In ne bo se nam bati njegovega žuganja, s kterim vsem tistim proti, ki se ga sramujejo, ter pravi: „Kdor se me bo pa sramoval pred ljudmi, tega se bom tudi jaz sramoval pred svojim nebeškim Očetom!“ Spoznavljajmo Jezusa, in tudi on nas bo spoznal pred svojim Očetom! Amen.

Pridiga za II. pobinkošno nedeljo.

(Zakaj je Jezus daritev sv. maše postavil? Gov. . . f . .)

„Neki človek je napravil veliko večerjo in jih je veliko povabil“. Luk. 14, 16.

V v o d.

Kdo je človek, ki je veliko večerjo napravil? Je Bog sam, kateri je vsem ljudem gori v nebesih napravil preimenitno večerjo večnega zveličanja. K tej večerji vabi in sklicuje vse brez razločka stare in mlade, bogate in revne, da bi prišli, in jo vživali. — Pa tudi že tu na zemlji nam je dobrotljivi Bog imenitno večerjo napravil, ter po svojem ljubem Sinu Jezusu daritev sv. maše postavil, pri kateri se nam daje duhovna jed, ki nam dušo živi in redi za večno življenje. O srečni mi, ki nam je tolika dobrota in milost došla, da pri tej presveti večerji vživamo jed in pijačo, kakoršne na zemlji ni! Ena sama drobtinca te duhovne jedi, ena sama kapljica te duhovne pijače je več vredna, kot vse naj boljše jedi in vse naj boljše pijače celega sveta! — Da bomo pa ceno te duhovne večerje tembolj spoznali, ter vrednost daritve sv. maše tem bolj prerajtali, naj vam dans ob kratkem v misel vzamem: „Zakaj je Jezus to sv. daritev, daritev sv. maše, postavil“. Presveta je daritev, preimenitne so moje besede; toraj zvesto poslušajte!

R a z l a g a.

Jezus Kristus je daritev sv. maše postavil:

1. Da je svojej sv. cerkvi pravi in resničen dar zapustil, da

ga Bogu daruje do konca sveta. Jezus Kristus je namreč vse darove starega zakona odstavil in overgel. Ti darovi niso bili sami na sebi Bogu všeč, ampak so mu bili le toliko prijetni, kolikor so Jezusovo kervavo daritev na križu pomenjali in napovedovali; potem pa, ko jo je Jezus že opravil, ni bilo več treba je pomenjati in napovedovati. Pa Jezus Kristus vendar ni hotel svoje cerkve brez vse daritve zapustiti. Daritev je z vero tako na tanko sklenjena, da ni bilo še nobene vere brez daritve. Vsaka vera je imela in razun judovske ima še zdaj darove, s katerimi ljudje svojega pravega Boga ali pa svoje izmišljene bogove, svoje malike, časté. Toraj je pa tudi Jezus Kristus, kateri nas je svoje vere učil, novo daritev postavil, daritev s. maše, da bi ž njo pravoverni kristjani svojega Boga spodobno molili in častili, za prejete dobrote hvalili, in pa potrebnih dobrot in odpuščenja grehov prosili. Ta daritev s. maše bo kakor Jezusova vera na zemlji ostala do konca sveta.

2. Da vedni spomin Jezusove kervave na križu opravljene daritve v njegovej cerkvi ostane. Kolikošnja sreča, ljubi moji! nam je po Jezusovej daritvi na križu došla! S to svojo kervavo daritevjo je Jezus Kristus razžaljenej pravici božjeje za naše grehe zadostil, nas iz hudičeve oblasti rešil, in od pogubljenja otel, nam spet božjo prijaznost in ljubezen zadobil, in vse potrebne dušne in telesne dobrote zaslužil, ter nam spet odklenil vrata v nebeško veselje, ki nam jih je bil izvirni greh zaperl. Ali ni tedaj ta Jezusova daritev na križu vredna, da bi jo polni hvaležnosti in ljubezni do Jezusa noč in dan pominjali? Toraj je pa tudi Jezus Kristus poskerbel, da bi je ne pozabili, zapustil daritev nam je daritev s. maše, v ktorej njegovo kervavo daritev ponavljamo, in potem takem na znanje dajemo, kako imenitna, kako koristna in kako potrebna da nam je bila njegova daritev na križu.

3. Da nas z daritevjo s. maše sadu in zasluženja svoje na križu opravljene daritve vdeležuje. V daritvi s. maše nam Jezus Kristus ne dobiva novih milost, novih dobrot; zakaj s svojo kervavo daritevjo na križu, ktere zasluženje je neskončno, nam je že vse zadobil in zaslužil, česar koli potrebujemo za dušo in telo. V daritvi s. maše nam Jezus Kristus po meri naše vrednosti le deli tiste milosti in dobrote, ki nam jih je s svojo smertjo na križu od svojega nebeškega Očeta zadobil in zaslužil. Z daritevjo s. maše Jezus kakor človek nebeškega Očeta prosi, da bi nam bile te milosti dodeljene, kakor Bog pa jih tudi sam z Očetom in s. Duhom v tej daritvi nam dodeljuje. S. maša je tedaj tisti s. žleb, po katerem nam z Jezusovo smertjo zaslužene milosti naj obilniši tekó.

4. Da nam je posebno znamenje in zastavo svoje neskončne

ljubezni do nas zapustil. Močnejše nas pač ni mogel Jezus Kristus ljubiti, kakor da nam daje v daritvi s. maše svoje rešnje Telo in svojo rešnjo kerv uživati. S. Bernard pravi, da nam je Gospod Bog ta presveti zakrament zapustil v spomin svoje ljubezni, ki nam jo je v svojem terpljenju pokazal. In s. Bernardin govori: „Prevelikej ljubezni našega Zveličarja ni bilo še zadosti, da je svoje življenje za nas dal; ta njegova ljubezen ga je pred smertjo tudi še prisilila, da je samega sebe nam v hrano zapustil.“ Toraj je Jezus daritev s. maše takrat postavil, ko je od svojih apostelnov slovo jemal, v očitno znamenje, da želi z nami ostati, med nami v podobi kruha in vina prebivati z dušo in telesom, s kervjo in mesom, po božje in človeške natori, naše duše s svojim telesom nasitovati in s svojo kervjo napajati v večno življenje. Res, „Jezus je svoje, kateri so bili na svetu, do konca ljubil.“ Kdo bi se ne čndil Jezusovej neskončnej ljubezni do svojih! Noge jim je umival, ljubeznivo, prav po prijateljsko slovo od njih jemal, jih učil in tolažil, zanje v grenko smert šel, in jim še samega sebe v zastavo svoje ljubezni do njih v zakramentu s. altarja zapustil! Le Jezusova ljubezen je zamogla, kaj takega in tolikošnega znajti in storiti! Tudi do nas ima ravno tolikošno ljubezen!

Iz teh blagih namenov, vidite, je Jezus daritev s. maše postavil. Lahko ste pa tudi iz tega popisovanja spoznali, da nam je s. maša v velik prid, v veliko korist. Vsemu temu nek star kersanski učenik (pridigar) še tole pristavlja: „Če si pri s. maši bil, srečen boš tisti dan v vseh rečeh, ter boš srečo imel pri (vseh) svojih opravilih, srečo na svojem potovanju, in Gospod Bog te bo pokrepčal na duši in na telesu. Ako se prigodi, da tisti dan umerješ, o katerem si pri s. maši bil, stal ti bo Kristus o poslednej uri na strani in te podpiral s svojo pomočjo, ravno kakor si bil tudi ti pri njem pričujoč, ter si pred njim stal kader si s. mašo slušal. Angeli takega človeka veseli obdajajo, in skerbno varujejo tega, kateri se jim je bil pridružil, pri sv. maši stopil pred kralja angelov, ter ga z njimi vred častil!“ To so besede starega učenika. Se ve, da vse to le tistemu velja, ki je bil prav, ter zamerkljivo, častitljivo in pobožno pri celej s. maši.

Da pa to niso le prazne obetanja, skušnja nas uči in zgledi spričujejo. Za danes naj vam le enega povem.

Nek vojščak, ki mu je bilo Janez (O. . . .) ime, po dokončanej vojaškej službi slovo dobi, ter se s slovesom v roci in majhno gotovino v mošnji 12. dan velikega serpana (avgusta) 1828 leta iz nemškega Gradea na pot poda, in gre, kakor Slovenci pravimo, s trebuhom za kruhom, čez Celje in Ljubljano v Terst. Le prenašlo vidi, da se mu je mošnjica posušila, in da ne bo mogel naprej, če

ne bo prodal od svoje obleke kaj! Za vratni robec (ruto), ki ga je moral že na Vranskem (Franzen) prodati, je komaj 22 krajcarjev dobil, s katerimi jo je le s silo in težavo do Ljubljane pri-mahal. Sem pridši ga nima krajcarja v žepu več, toraj si vseskoz prizadeva, kosček kruha pridobiti in prislužiti si, toda ves njegov trud je zastonj, ravno tako, kot unidan v Celju. — Ko po Ljubljani že več dni žalosten tava, in lačen službe išče, sprehaja ga huda misel obupa polna, ter pravi sam pri sebi: „E, kaj bi se je bal smerti; še mi bije v persih vojaško serce, ravno tisto, ki je bilo takrat, ko so mi v terdem boju krogle krog ušes žvižgale; tudi takrat se nisem bal umreti, po čem bi se zdaj bal. Enkrat mi je umreti; bodi si pa poprej ali poznej, (je) vse eno!“ Tako si misli, ter sklene končati — umoriti se. — V takih nesrečnih, brezupnih mislih se že proti Ljubljanci poda, v katero se misli pogrezniti, in v vodi svoje revno življenje končati. Toda božja milost je bila drugači sklenila! Že skoraj v breznu žalostnega pogina, ki se pred njim odpira, zasliši v frančiškanskej cerkvi k sv. maši zvoniti. Ta glas ga pretrese. Osupnjen postoji, in ne da mu dalje. Vest ga speče, ko si spominja, kaj je mislil storiti. Verne se, in poln serčne žalosti za glasom gre, ter se tje poda, kamur ga zvon kliče. Ves plašen in boječ gre po stopnjicah v frančiškansko cerkev; se verže ondi z žalostnim in pobitim srcem na svoje kolena pred Očeta vsega usmiljenja, moli poln pobožnosti, zdihuje in pri sv. maši pomoči prosi, da nikoli tako, ter vstane ves pogumen in pokrepčan po dokončani sv. maši in opravljenej molitvi. Potem s terdnim zaupanjem v Boga vežo božjo zapusti, in poln notranjega veselja vzame svojo palico v roke, ter jo misli proti Terstu pobrisati. — Ni še bil iz mesta prišel, že ga je bil vstavil strašen dež, jelo je liti, bliskati in grometi. Pod streho mora, da se sprevedri. V Gradišču, Ljubljanskem predmestju, stopi v neko vežo, dokler piš in ploha ne prejenjata. — Tukaj ga zagleda vsega zamišljenega, ter žalostnega in pobitega, hišni gos-podar, in ga prijazno popraša rekoč: „Kaj delate tukaj? kam ste namenjeni?“ „Bil sem vojščak v Nemškem Gradcu“, mu Janez (O) odgovori, „službe iščem; tukaj je ne najdem, toraj grem dalje proti Terstu!“ In zdaj mu začne vse od kraja pripovedovati, kar se mu je do Ljubljane naključilo, in mu vse čisto razodeva, in nič ne zamolči. — Prav skerbno ga blagi mestnjani posluša, in ker spozna, da je v resnici nesrečen, mu vse, kar mu pove, tudi rad verjame, in kot star prijatelj, mu vesel roko poda, ter pravi: „Pojdite v hišo, dokler se ne spreletite!“ Prinese mu kozarc vina in nekaj prigrizniti; se pogovarja z njim, ga tolaži in uči, kaj naj stori, ravno kot skerbni oče svojega sina. Tudi nekaj dnarja mu v roko stisne za popotnico do Tersta in pismo ponudi do svojega prijatla (S), v katerem ga priporoča in prosi, naj

mu, kolikor more, na roko gre. — Na duši in na telesu pokrepčan, stiske otet, poln veselega upanja s priporočevalnim pismom v rokah, zapusti s solznim očesom in hvaležnim srcem hišo svojega dobrotnika in Ljubljansko mesto, v katerem je bil po božjej previdnosti rešen večne nesreče. — Srečno pride v Terst, in tje pridši naj poprej poišče Teržaškega kupca (gospoda S), do katerega je iz Ljubljane priporočilno pismo imel. Kmalo ga najde, ter ga z besedo ravno tega poprosi, kar je bilo v pismu zapisanega. — In ne dolgo, ko zve, da nek bogat Rimljan strežeta potrebuje in išče. Kupec (S) mu Janeza (O) v službo ponudi, in brez vsega pomislika ga bogati, blagi žlahnik rad vzame, ter mu službo strežeta izroči. Obljubi mu na mesec 40 goldinarjev, ako mu zagotovi, ter se zaveže, tri leta ostati pri njem v službi, in mu pravi: „Če se boš dobro vedel, lepo zaderžal in zvesto, dal ti bom pa prihodnič še več“. Razun tega mu tudi še dnarjev izroči, da si potrebne obleke nakupi, take namreč, kakoršna je pri strežejih v navadi. — 24. dan septembra vesla žlahnik s svojim strežajem iz Tersta proti primorskemu mestu, ki se mu Jakin (Ankona) pravi; 15. dan oktobra sta pa v Rim prišla. Naš Janez se je zvesto, postrežljivo in lepo obnašal in se žlahniku kmalo tako prikupil, da ga je ljubil, kot svojega sina. Trinajst mesecev je preteklo, kar je za strežeta služil, in prav dobro se mu je godilo. Potem pa se je s privoljenjem svojega gospoda, ki mu je še 1000 goldinarjev dote pridal, s premožno hčerjo nekega vinokupca zaročil, in jo vzel. — Leta 1845, ko sem to prigodbo bral, je Janez še prav srečno živel v Rimu in se velikokrat z hvaležnim srcem spominjal tistega dne, o katerem mu je zvonoven glas življenje otel, in ga goreča molitev pri sv. maši srečnega storila. Molitev pri sv. maši mu je dala dobrotnika najti!

S k l e p.

Vidite, kaj daritev sv. maše ne pomaga, ako se človek prav pri njej znajde. Kdo bi potemtakem sv. maše visoko ne cenil in je veliko ne obračtal! Sv. Avguštín piše od Monike, svoje svete matere: „Kader se jej je poslednja ura bližala, ni mislila na to, kako da naj jej telo drago oblečejo, z dišavami namazilijo; tudi posebnega spominka (znamuja) na grob si ni želela; ravno tako se ni zmenila, ali bo v domačej zemlji zakopana ali ne! Od vsega tega nam ni nič naročevala. Močno pa je želela, da bi se pri altarju nanjo spominjali, pri katerem se je bila slehern dan znašla; vedla je, da se ondi presveta daritev daruje, s katero je bilo pismo

pobrisano, ki je zoper nas pričevalo.“ (Koloz. 2, 14.) Tako močno glejte! je obrajtala sv. Monika daritev sv. maše, da se je še zdrava sleherni dan v cerkev podajala, ter sveto mašo poslušala! — Tudi mi je ne smemo nič manj obrajtati! Radi k sv. maši hodimo, ne le ob nedeljah in zapovedanih praznikih, o katerih je vsak kristjan, ako veljavnega izgovora nima, pod smertnim grehom sv. mašo slišati zavezan; temoč tudi o delavnikih, kolikorkrat nam je le mogoče in priložnost imamo. Če bomo sv. mašo vselej prav poslušali, se vselej prav goreče, častitljivo in pobožno znašli pri tej sv. daritvi, povem vam, da nam to ne bo le teknilo v časno srečo, temoč zaleгло nam tudi v večno zveličanje. Amen.

Pridiga za III. pobinkošno nedeljo.

(Grešnikovega spreobnjenja se vsi veselijo; gov. S. M.)

„Tako, vam povem, bo med angeli božjimi veselje nad enim grešnikom, koji se spokori“. Luk. 15, 10.

V v o d.

Naš Zveličar farizejem pač nikoli ni mogel vstreči in po volji storiti. Zdaj jim je preojster, zdaj spet premehek. Kader jim njih hudobije očita, tedaj jim je preojster; kader pa skesane grešnike ljubeznivo sprejema, tedaj jim je premehek, in mu oponašajo rekoč: „Ta grešnike sprejema, in ž njimi je!“

Jezus pa lepo opravičuje svojo dobrotljivost in usmiljenje do grešnikov z dvojno priliko. Pove jim, kakor smo dans brali, priliko od zgubljene ovčice in priliko od zgubljenega denarja. Z obedvema je hotel to le povedati: „Kaj ne, pastir se veseli, kader

zgubljen ovcu zopet dobi, in žena je vesela, kader je zgubljeni denar našla? Zakaj bi se tedaj tudi jaz iz serca ne veselil, kader grešnika, ki je bil resnično zgubljen, zopet najdem, ter na pot pokore in poboljšanja zavrnem?"

Pristavim: Kakor se Jezus sam veselí, kader si grešnika spet pridobi, smemo se tudi mi po vsej pravici grešnikovega spreobnjenja in spokorjenja iz serca radovati in veseliti. Da je tem res taka, vam bom skušal dans dokazati. Zamerljivo poslušajte; začel bom v imenu Jezusovem, ki je ljubeznjivi pastir naših dušic!

R a z l a g a.

Vsakdo se sme grešnikovega spokorjenja iz serca veseliti, in scer zato, ker je to naj poprej grešniku samemu, zatem pa tudi bližnjemu, in celej hiši in celej soseski, v kateri grešnik prebiva, v velik prid in v veliko korist.

1. Naj poprej, pravim, ima grešnik sam naj večí dobiček iz svojega spokorjenja. Kakor hitro namreč se spokori, božjo neprecenljivo prijaznost spet zadobi, zadobi pa tudi mir vesti in se mu poverne sladko upanje večnega zveličanja. Bog sam, večna resnica, to obeta rekoč: „Ako se brezbožnež spokori, in se spreoberne od vseh svojih storjenih grehov, živel bo in ne umerl“ (Ezekiel 18, 28.). Po svojem spreobnjenju začne grešnik spet živeti, kakor pravemu kristjanu gre, ter neha od ene strani Boga žaliti, od druge pa si prizadeva, Bogu zvesto služiti, in skerbeti za svojo pravo srečo, časno in večno. Dokler je v grehih bil, ni dosti maral za Boga, in ga je imel le malokrat v mislih in na jeziku, je le malo malo storil iz ljubezni do Boga. Kakor hitro pa se spokori, rad in dostikrat bo obračal k Bogu svoje misli in želje, rad se bo od Boga menjal in pogovarjal, in bo pripravljen vsako delo zvesto opravljati, vsako terpljenje voljno prenašati iz ljubezni do Boga. S takim ravnanjem pa bo tudi od dne do dne ljubši in prijetniši Bogu in poštenim ljudem. — Ali nima potem takem vsakteri, čegar serce je vdano Bogu in bližnjemu priverženo, pravičnega uzroka, se veseliti grešnikovega spokorjenja?

2. Spokorjenje grešnikovo pa ni le grešniku samemu, je tudi bližnjemu v prid. Grešnik, dokler je v grehih, ljubi le samega sebe, in išče le svojega prida, svoje koristi, in si le svojega

dobička, svojega veselja želi; za blagor in prid svojega bližnjega skerbeti mu ni mar. Spokorivši se pa bo tudi bližnjega ljubil, kakor samega sebe. Tedaj nikomur nič storil ne bo, česar bi sam rad ne imel, da bi drugi njemu storili; rad pa bo drugim storil, kar želi, da bi tudi drugi njemu storili v enakih okoljščinah. Ako je poprej komu kako krivico storil, s tujim blagom se bogatil, ali si kaj prilastoval, do česar nobene pravice ni imel; po svojem spokorjenju bo ves drugačen, ter pošten in pravičen. Po Čahejevo bo vse poravnal, kar je bil poprej pregrešil, ter storjeno škodo, kolikor moč, popravil, in tuje blago povernil, in posihmalo nobenega poželjenja več ne bo imel, do česar nobene pravice nima, in bo slehernemu pustil, dal in odrahtoval, kar mu gre. — Če je bil poprej z evangelskim bogatinom do bližnjega terd in neusmiljen, le sam zase skerben, in se ni za terpljenje bližnjega zmenil, ali si njegove nesreče k sercu ni jemal; po svojem spreobrnjenju bo po Jezusovem nauku in zgledu vsakemu človeku dober in dobrotljiv, priljuden, postrežljiv in usmiljen do slehernega. Rad bo zdaj vbogajme dajal po svojem premoženju; rad žalostne tolažil, nesrečne podpiral, nevedne podučeval, bolnike obiskoval, sosebno pa se za vidove in sirote poganjal in potegoval. — Poglejte, bratje in sestre! da ima res sleherni, ki ljubi Boga in bližnjega, pravičen uzrok, grešnikovega spokorjenja s Kristusom se veseliti.

3. Grešnik spokorivši se je na dalje tudi celej hiši v prid, v kterej prebiva. Hudobni človek se podstopa zdaj kaj napčenega govoriti, zdaj napčno delati in ravhati. Kakor hitro pa se spokori in spreoberne, ne bo se ne le sam nobene nerodne reči podstopil več, temoč tudi pri drugih bo hudo vstavljal in zavračeval, kolikor bo le mogel in znal. In tudi si drugi več ne bodo upali toliko hudega vpričo njega določati, bojé se, da bi ne bili po njem izdani in kaznovani. Da se pa že s tim mnogo hudega zabrani in vstavi, vsak lahko ve. Na dalje: spokoren človek pridno v cerkev hodi, božjo besedo zvesto posluša, sv. zakramente večkrat in s pravim pripravljanjem prejema, se povsod spodobno obnaša in pobožno zaderži, ter slehernemu lepe zglede daje. In kdo ne spozna, koliko dobrega da s tim napravi, in koliko hudemu da s tim v okom ne pride?! Ali če je bil poprej v svojem stanu nezvest, zdaj bo tem zvestejši. Ali če se je poprej rad pričkal, prepiral in pravdal, zdaj bo v miru živel in v lepej zastopnosti s svojo družino, s svojimi sosedi in z vsemi ljudmi. Ali če je bil poprej pijanosti vdan ali nemaren in zanikern v izreji svojih otrok, posihmalo bo tem trezniši v jedi in pijači, in tem skerbnejši za časno in večno srečo svojih otrok. Sebi in vsej svojej hiši bo zaslužil božji blagoslov.

4. Grešnik spokorivši se je na zadnje tudi v prid in korist celej soseski, v kateri prebiva. In sicer prvič je soseski v prid s svojim lepim zgledom in podbudilnimi nauki. Le pomislite, koliko je med drugimi s. Avguštin sam po svojem spreobnjenju vsemu svetu koristil! Drugič pa spokorjeni grešnik, **kader** je namreč spet pravičen postal, tudi zavoljo tega celej soseski koristi, ker Bog marsikterikrat kakor celo hišo, tako tudi celo sosesko zavoljo enega pobožnega človeka samo blagruje in žegnuje. Kaj menite, kdo pač svet še obderžuje in ohranjuje, dasiravno si je zavoljo mnogih grehov in hudobij že davno svoje pokončanje zaslužil, kakor nekdaj o Noetovem času? Sveti očetje pravijo, da je ta sreča le pobožnim in pravičnim ljudem pripisovati. S. Krizostom pa nam to resnico v naslednjej priliki pred oči postavlja: „Pravični ljudje,“ so njegove besede, „so hiši, mestu, soseski in clo vsemu svetu tako potrebni, kakor drevju sok (muzeg); dokler se iz korenin v deblo in veje izeeja, toliko časa drevo zeleni in sad rodi; kakor hitro pa sok zastane, listje z drevja odpada, in drevo vsabne, in po njem je. Ravno tako, če je v kakej hiši, v kakem mestu, v kakej soseski več bogaboječih in pravičnih ljudi, bo Bog ravno zavoljo teh pobožnih ljudi celej hiši, celej soseski srečo naklonil, in nesrečo od uje odvernill“ — Očitna priča so nam nesrečne mesta Sodoma in Gomora, kterima bi bil Bog prizanesel ako bi bilo le 10 pravičnih najdenih ondi (I. Moz. b. 18, 19, 20.); enak zgled nam prerok Jeremia (5, 1.) popisuje. Bog je bil Jeruzalemskemu mestu napovedal, da bo v kazen svojih hudobij sovražnim Asirianom izdano ter razdjano. Jeruzalemljani pa prosijo Boga milosti in odpuščenja. Na to reče Bog preroku Jeremiju: „Pojdite po mestnih ulicah in poiščite; ako le enega pravičnega v njem najdete, prizanesel bom mestu.“ Vidite eden sam pravičen bi bil po tem takem celo mesto rešil, ter gotovega pogina otel! —

Tako glejte, ljubi moji! obvaruje Bog tudi še zdaj večkrat celo hišo, celo mesto, celo sosesko pred veliko nesrečo zavoljo enega ali zavoljo nekterih pobožnih in bogaboječih ljudi, ki se ondi znajdejo. Kako hudobno in sami v svojo škodo tedaj ravnaajo vsi tisti, ki pobožne ljudi zaničujejo ali njih število zmanjšujejo, ter tako jezo in šibo božjo sami nad se sklicujejo! Ali nima velikoveč vsakdo pravičnega uzroka, s Kristusom iz serca se veseliti, ako se grešnik spreoberne, spokori, in spet pobožen in pravičen postane?

S k l e p.

Z vsakim smertnim grehom se človek dvigne zoper Boga in njegove postave. To nam s. pismo prav živo pred oči postavlja v

podobi, ki jo v Danielovih (7.) bukvah beremo. Daniel namreč je vgladal strašno pošast razklenjeno vzdigniti se iz globočine morja. Ta pošast je imela velike železne zobe, s katerimi je vse razgrizla, kar jej je na pot prišlo; kar pa z zobmi ni dosegla, je z nogami potaptala. Imela je tudi deset rogov, s katerimi je vse na tla poderla in prebadala. — Glejte! taka neznana in razklenjena pošast je tudi smertni greh. Tudi smertni greh ima velike železne zobe, s katerimi popada in razjeda vse, kar mu na pot pride, ter ne prizanaša ne Bogu, ne bližnjemu; in še clo samemu sebi ne. Ima tudi deset rogov, to je hudo voljo, s katero skuša pokončati in v nič djati deset božjih, pet cerkvenih zapoved, zdravilne svarila pridigarjev in spovednikov, priserčne opominjevanja skerbnihi staršev itd. in kar pokončati ne more, si vsaj pod noge spraviti; ter „akoravno v djanju in ravnanju vselej škodovati ne more,“ pravi s. Bernard, „vsaj z voljo to stori, in bi clo Boga samega rad končal, da bi njegovih grehov ne vidil, ne vedel in kaznovati ne zamogel.“ — Poglejte! tako prederzen in prešeren je grešnik ter svojemu bližnjemu v škodo, samemu sebi v nesrečo! Kolika sreča tedaj, ako se spreoberne in prav spokori!

Kdor je tedaj med vami, bratje moje in sestre ljube! še bogaboječ in pravičen, naj se tudi posihmalo greha skerbno varuje. Greh je slehornemu človeku naj večja nesreča!

Kdor pa je že tako nesrečen bil in je v greh zabredel, naj se nemudoma spokori, sebi in drugim v prid in korist, nebesom, ter Jezusu, angeljem in svetnikom pa v veselje, kakor Kristus sam pove rekoč: „Tako, vam povem, bo med angeli božjimi veselje nad enim grešnikom, kateri so spokori!“ Amen.

Pridiga za IV. pobinkoštno nedeljo.

(Od ponočnih grehov; gov. J. A—st).

Učenik! vso noč smo delali, in nismo nič vjeli. Luk. 5, 5.

V v o d.

Žalostno je bilo za učence, ko so celo noč delali, celo noč se trudili, in vendar nič niso vjeli, nič prislužili. Vender si zavoljo tega ponočnega opravila niso imeli kaj očitati, in treba se jim ni bilo bati, da bi jih bila vest zavoljo tega zbadala; saj so noč v to obrnili, kar je njih stan, njih poklic od njih tirjal. Ali je pa to, kar veliko ljudi po noči počenja in doprinaša, po njih stanu, po njih dolžnosti? Kaj bode sodnji dan? Seer sv. pismo vse hude dela imenuje dela tame, in verne opominja, jih od sebe vreči (Rimlj. 13, 12), vendar so nekteri grehi, kateri, če ravno vsaki čas se zamorejo doprinašati, in se tudi vsaki čas doprinašajo, še posebno imé ponočnih grehov imajo, zato ker posebno noč k takim grehom prilžnost daje. Kteri so pa tisti grehi, ki se ponočni grehi imenujejo? To bomo danes premišljevali.

Učenik! na tvojo besedo bom vergel mrežo!

R a z l a g a.

Kader od ponočnih pregreh govorim, nar poprej mi na misel pride tisto gorje, ki ga prerok Mihej nad tiste kliče, ki si izmišljujejo nepridne reči, in hudo v svojih hramih na svojih posteljah sklepajo, in zjutraj, kader se dan zaznava, tisto storé. Mih. 2, 1. Če angel božji pri postelji pravičnega stoji, in posluša njegove molitve, njegove pogovore z nebeškim Očetom, in ga varuje v mirnem spanju; potlej gotovo tudi pri postelji čuječega hudobneža stoji

hudi dub, duh pogube, da njegove hude misli podpira, vsako dobro misel od njega odganja, in mu to, kar je hudega mislil, še v spanju — v pregrešnih sanjah — pred oči stavi. Glej, take hude misli so že ponočni greh, kterega ljudje tako malo spoznajo, in tako malo nanj porajajo. Čez dan ima človek veliko opraviti, in je od svojih opravil zmoten; zato pa noč v to obrača, da hude in krivične reči v svojem sercu sklepa, in dela hudobije premišljuje.

Kako zlo se človek s takimi hudimi mislimi, v kterih se v ponočnih urah radovoljno zadržuje, pred Bogom zadolži, in kako težek odgovor bo moral dajati od vseh nastopkov, ki iz takih hudih misel izvirajo!

Med ponočne grehe se šteje tudi pijanost. Pijanec to, kar čez dan zasluži, na noč skoz gerlo požene; in če je hišni oče, s tem svojo lastno hišo okrade in svoje otroke v revščino pahne. Kader svojo pamet v vinu ali v žganju vtopi, in se pod neumno živino poniža, potem pride v noči na svoj dom, in razgraja nad svojo družino kakor divja zver, ali pa se nezaveden zavalj na posteljo, katero mu je njegova družinica postlala. — To da enkrat, ko bo prišel veliki dan povračila, ko bo zapela trobenta sodnega dne, takrat se bo gotovo zbudil, — s strahom in trepetom se bo zbudil, da bo trezen zaslišal sodnikovo besedo: „Poberite se od mene!“ in trezen terpel večno žejo. V tami, pravi sv. Avguštin, je zveličanje zgubil, in pri luči bo našel svoje pogubljenje. — Pokažem vam še drugega ponočnega grešnika.

Zakaj uni človek plašen in boječ lazi okrog hiš, in postopa skrivej po polju? Če ga vprašamo, kaj hoče, kaj nam bo odgovoriti mogel? Glej, ponočni grešnik je, njegovo ime je tat. Ponočni grešnik je, in se, kakor sv. Avguštin pravi, med nar malopridniše ljudi prišteva, kterim tudi zdravilo pokore nič ne pomaga, zato ker vkradenega poverniti nočejo. Vkradeno blago je zaderga za-nje; vzamejo blago, in zgubé svojo dušo. Bližnemu vkrađejo blago, sami sebe pa propajo nebes.

Pa kdo je v stanu imenovati vse pregrehe, ki so v ponočno tamo zakrite? Kdo bo naštel vse opravljanja in obrekovanja, kdo nečiste norčije, ki se pri ponočnih tovaršijah godé, kdo zasmehovanje in zasramovanje svetih reči? Kdo poslednič bo vedel imenovati vse gnjusobe tiste pregrehe, ktera pred lučjo beži, in temote išče, tiste pregrehe, katero sv. Ciprian mater nespokornosti imenuje, in od ktere sv. Ambrož pravi, da nima nobene meje, in da njena žeja je le s smertjo pogašena: namreč pregrehe nečistosti! — Ženin in nevesta sta si pred Gospodovim altarjem v pričo živega Boga

in v pričo keršanske soseske za vse dni svojega življenja zvestobo prisegla, — ali tista prisega je prelomljena. Kdaj je bila prelomljena. Po noči! — Mož in žena sta že dolgo časa v zakonskem stanu srečno skupaj živela, in v lepi zastopnosti, — ali tista lepa zastopnost je zdaj razderta! Kdaj se je razderla? Po noči! — Tam una deklica je bila veselje angelov, tolažba starišev, in lepota soseske; — ali zdaj je njena nedolžnost umorjena! Kdaj je bila umorjena? Po noči! Žalosten pogled za vertnarja, kader rožico, ki jo je toliko rad imel, in tako skerbno jej prilival, zvečer še lepo cvetečo pregleduje, zjutrej pa osmukano najde, in razlomljeno od hudobne roke! Ravno tako pred razlomljeno lilijo stoji angel nedolžnosti. Le še enkrat milo pogleda nanjo, in potem zbeži od nje na večno, na večno!

Pa kaj pomaga naštevati vse te dela? Kaj pomaga, vedeti vse grehe, kateri dan obsije, vse hudobije, katere noč zakriva? Kaj pomaga, če človek tudi sam spozna, da marsiktere teh pregreh na sebi ima; saj hudo s tem še ni popravljeno! Zato je treba več.

Celo noč so učenci delali, njih mreže so vmazane, in na bregu morja zdaj sedé in je izpirajo. Tako delaj tudi ti, o kristjan! Če ti očita dan, ali če ti očita noč, da si grešnik; če je tvoja duša omadeževana: o hiti ob tihotnem večeru, hiti ob pokojnem jutru na rešivni breg premišljevanja, molitve, pokore; hiti in sperj madeže svoje duše s solzami resnične žalosti in pokore, in tako boš žegen in tolažbo zopet našel.

Ker od ponočnih grehov govorim, vam ne smem zamolčati še ene gerde in pregrešne navade, ki je posebno pri mladih fantih v navadi, in ta je ponočno vlačugarstvo; ja potrebno se mi zdi, pregrešnost in gerdobijo te napake vam bolj na tanko pokazati, le poslušajte!

2. Ponočno vlačugarstvo je

a. Božjim naredbam nasprot, in zoper previdnost božjo, s katero Bog svet vlada. Bog je vse prav stvaril, in vsaka reč ima svoj čas; tako pravi sv. pismo: „Vse ima svoj čas, drugi čas je za jok in drugi čas je za smeh, drugi čas je za veselje in drugi čas je za žalost, drugi čas je za govoriti, in drugi čas za molčati“ (Pridg. 3, 1); ravno tako je drugi čas za delo, in drugi čas za spanje. Zato je Bog že pri stvarjenju tamo od svetlobe ločil; tamo je imenoval noč, svetlobo pa dan; dan je odločil in postavil za delo in vse človeške opravila, noč pa za spanje, in kakor pametne stvari smo dolžni lete božje naredbe se deržati. Kteri po noči brez pravičnih in silnih opravil okoli hodijo, božji red obračajo, noč spreobračajo v dan, dan pa v noč, kar je vselej zoper božjo voljo, in zato greh.

b. Ponočno vlačugarstvo je tudi zoper ljubezen bližnega. — Po noči pobožni ljudje molijo, majhni otroci spé, trudni počivajo, bolniki ječé in zdihujejo. O to gotovo ni prav, po noči vpiti in vris-kati, in s tem pobožne v molitvi zaderževati, otroke iz spanja bu-diti, trudne v pokoju motiti, bolnike v njih nadlogi še bolj žaliti. Kader bote trudni ali bolni, bote si tudi pokoja želeli. Mislite torej na tisto postavo kerš. ljubezni, ki pravi: „Kar ti nimaš rad, da bi ti kdo drugi storil, tega tudi ti drugemu ne stori.“

Koliko hudega pa potlej še napravi tisto ponočno petje nes-ramnih pesem, koliko pohujšanja vsem, kateri kaj takega slišijo! Zato je žugal Kristus: „Gorje človeku, po katerem pohujšanje pride; bolje bi mu bilo, da bi se mu mlinski kamen na vrat obesil, in se potopil v globočino morja!“

c. Ponočno vlačugarstvo je pa tudi škodljivo zdravju. Stari pregovor pravi: Vsaka noč ima svojo moč. Noč je ljudem sovražna zato, ker po noči še posebno rado kaj hudega pride čez ljudi. Ko-liko ljudi popotnih se po noči zmoti, da pravo pot zgubé! — Ko-likrat po noči kdo v kako jamo pade, in si nogo ali roko vlomi, ali pa se še clo vbije! — Kolikrat se po noči prigodi, da kdo v vodo pade in vtoni! — Kolikrat po zimi v merzli noči kdo zmerz-ne, posebno če je bil pijan! — Kolikrat po noči tolovaji ljudi okradejo in oropajo! — Koliko ljudi ki na to še mislili niso, je že po noči svojo smert našlo! Učite se iz tega, kako nevarna je temna noč, in kdor se hoče nesreče varovati, naj se varuje tamne noči. Vselej so umni možje terdili, da noč je zdravju škodljiva, in pa saj to sami vidite; kateri ste kedaj kakšnega bolnika v hiši imeli, sami veste, da na noč in ponoči mu je bilo vselej huje, sapa težja, bolečine večje in glava bolj vroča; proti jutro pa, ko se je dan zaznal, mu je bilo lažej; zakaj za družega, kakor zato, ker je ponočni zrak težek in zdravju škodljiv. Kdo je v stanu prešteti, koliko zdravih ljudi, terdnih kerš. sinov je zavoljo ponočnega vlačugarstva ob zdravje prišlo, kateri so s takim življenjem jetiko ali ktero drugo bolezen dobili in umerli; marsikdo je na smertni po-stelji svoje ponočno vlačugarstvo zastonj objokoval, ker je zavoljo tega umreti moral. Spanje je truplu tako potrebno, kakor jed; kdor ne spi, ni zdrav, terden, in lepe barve; zato vidimo, kakšni so tisti ponočni vlačugarji, vsi klaverni, prepadeni in bledi. Za kakšno delo je potlej človek? Kako bo delal, ker se mu komej stati ljubi? — Pa kaj, ko bi ponočno vlačugarstvo le truplu škodovalo, to bi še vse nič ne bilo proti temu, kar

d. škoduje duši. — Solnce obderži zmirej naprej svojo lepo svetlobo; ko bi nam ga večkrat megle ne prikrivale, zmirej bi nam

lepo svetilo na nebu. Luna se pa zmirej spreminja; zdaj je mlaj, zdaj polna luna, zdaj prvi zdaj zadnji krajec. Mladenči in dekleta, kateri se po solncu ravnaajo, da se tudi kakor solnce po noči prikrijejo, se pozno okoli ne vlačijo, ne v oštarijah, ne po drugih malopridnih hišah, in pohujšljivih družbah, le ti tudi kakor solnce svojo lepoto priderže, namreč svojo nedolžnost in pravičnost; ponočnjaki pa niso dolgo solncu podobni, temuč le luni; njih nedolžnost, njih pravičnost tako pojemlje, kakor luna, in čez kak čas popolnoma zgine. To je vselej bilo, da, kdor se v noči radi okoli vlačí, je k vsem hudim delom, posebno pa k grehom zoper šesto božjo zapoved, pripravljen. V sv. pismu beremo, da, ko bi bila radovidna Dina, in ko bi bil nečisti Sihem, zvečer doma ostal, Dina bi ne bila prišla ob svoje poštenje, in Sihem bi ne bil dobrega imena, in zraven še svojega življenja zgubil. — Lepi nedolžni golobčki po noči ostanejo v svojih golobnjakih, gerde sove, ostudni matoperji pa po noči okrog oken letajo; tako so ponočnjaki ostudnim sovam in gerdim matoperjem podobni, in kaj družega moremo od tacihi reči, kakor kar Kristus v sv. evangeliju pravi: „Oni so bolj tamo, kakor pa luč ljubili, zato ker so bile njih dela hudobne.“ Pač res so dela tacihi hudobne, zakaj kaj doprinašajo taki? Kvantajo, nesramno pojó, igrajo, popivajo, nečiste dela doprinašajo, kolnejo, druge pohujšnejo, in tako Boga in ljudi žalijo. Kdo so tisti ljudje, ki se tako radi pobijajo, za stariše nič ne marajo, se Boga ne bojé, kateri imajo z deželsko gosposko opraviti? O uboge duše teh nesrečnih ljudi, kako se bodo enkrat pred pravico božjo tresle zavoljo teh svojih lastnih grehov, in zavolj danega pohujšanja! Ja tresle se bodo take duše pred pravičnim sodnikom, pa se ne bodo samo one tresle; ja starši, vi, vi ste teh grehov velikokrat krivi, vi, vi jim ne daste strahu, vi se zato vseh teh hudobij deležne delate, vi bote enkrat za svoje otroke na sodbi stali, takrat vas bo Bog omečil, mi vas zdaj ne moremo, da bi svoje dolžnosti dopolnovali. —

S k l e p.

Ljubi poslušavci! Nekteri ljudje se po noči strahu bojé, bojmo se po noči nar bolj hudega duha, od ktetega sv. Peter pravi: „Kakor rjoveč lev hodi okrog, in išče, koga bi požerl.“ Kdor se tedaj boji, da bi ga hudi duh ne požerl, naj po noči brez poštenega in silnega opraviła ne hodi okrog; po noči imajo hudobni ljudje, služabniki hudega duha, nar bolj priložnost, hudobijo doprinašati. Zato ostanite domá, da v nevarnosti ne bote, ne zdravja in duše zgubiti, in ob dobro ime priti. Ostanite po noči v svojih hišah, priporočujte se Bogu in angelu varhu, da vas kaj hudega ne zadene. Amen.

Pridiga za godovanje sv. Alojzija.

(3 rožice; gov. K. K.).

„Čudoviten je Bog v svojih svetnikih“ Ps. 67, 36.

V v o d.

„Čudoviten je Bog itd.“ — te besede se dajo po vsi pravici na sv. Alojzija obrniti, ki ga patrona te cerkve častimo, ki ga pa tudi cela kat. cerkev med svoje naj večje svetnike in naj gorečnejše predprošnjike šteje in ga posebno šolski mladini, pa tudi mladenčem in dekletom sploh za varha in za ogledalo daje. In kako ne bi tega preljubeznjivega mladenča v časti in radi imeli, ki je v spačenem mesu čisto ko angelj živel in je bil toliko božje ljubezni vnet, da, ako še dan danes kakega mladenča zavoljo njegove nedolžnosti in pobožnosti častimo, ga Alojzija imenujemo? — Veliko bi bilo sicer o čednostih sv. Alojzija govoriti, ki je ena naj svetlejših zvezd na nebu izvoljenih božjih, in z lepim duhom svojih prečudnih čednost ves svet napolnuje. Ali ker ni mogoče, vseh njegovih hvalevrednih lastnost razjasniti, hočem vam le 3 žlahne cvetlice v spomin sv. Alojzija zročiti, I. prva je žlahni nagele kerš. ubožtva, II. druga violica kerš. ponižnosti, III. tretja rudeča rožica prave kerš. ljubezni. Sv. Alojzi, ki te danes na ta tvoj god veselo pozdravljamo, bodi naš predprošnik pri tem premišljevanju, ki ga k božji časti in k tvoji slavi začnemo!

R a z l a g a.

I. Med vsemi pozemeljskimi darovi se od posvetnežev naj više ceni posestvo, bogastvo, premoženje, sploh obilnost posvetnega blaga, ker ž njim zamore si ne le samo sladnostno življenje, polno vsakoršnih mesenih dobrot, ampak tudi občno veljavo in štimanje

pridobiti; zato pa tudi vidimo takšne posvetne duše kakor obsedene po teh zakladih brepeneti in divjati, naj bi si jih pripravili, bodisi tudi po krivici, po prelomljenji vseh božjih postav. Celó drugih misel je bil sv. Alojzi. Sin bogatega in imenitnega očeta Ferd. Gonzaga, Kastilionskega vojvoda, je bil kakor prvorojeni za dediča celega očetovskega obširnega premoženja odločen in bi si bil lahko poleg vse svoje pobožnosti še tudi svoje bogastvo pridržal. Alj glejte: tukaj se sveti perva čednost Alojzijeva, njegovo zaničevanje sveta in njegovih dobrot, njegova ljubezen do kerš. vbožtva. Odpovedal se je namreč vkljub vsemu nasprotnemu pri-govarjanju, odpovedal se je vsi pravici do bogate dedščine in jo je svojemu mlajšemu bratu Rudolfu prepustil, naj bi on z vbožnim Jezusom vbožno živel, ubožno vmrl, pa si s tem tisto bogastvo pri-pravil, katero v nebesih nikoli ne mine in vkradeno nikdar ne bo.

Kerš. duša! ki se ti v bornem stanu znajdeš in zdihuješ pod težkim jarmom vbožtva, nimaš znabiti še potrebnega kruha ne, in si vsem ljudem pod nogami. O verjamem ti, da se ti trdo godi in nimaš veselja na svetu. Ako pa pomislim, da so se svetniki, kakor smo od sv. Alojzija čuli, nalašč odrekli bogatemu stanu, ako pomislim, da si je sam božji sin, ko bi bil lahko v vsi obilnosti pozemeljskega na svet prišel, pa si je vbožtvo zvolil, se v naj večem vbožtvu rodil med vbogo živino v revnih jasliah, ako pomi-slim, da je ravno tako vbožno vse svoje žive dni preživel in zad-njič nag na golem križu vmrl, da! še celo v izposojen grob polo-žen bil, — ne morem te toliko omilovati, kakor si ti misliš, da si vreden, timveč te moram pri vsi tvoji videzni nesreči še srečnega imenovati, ker si svojemu Zveličarju naj bolj podoben in si toliko več duhovskih, nebeških zakladov nabiraš, kolikor več posvetnih pogrešaš.

O le premisli: Svet preide z vsem, kar v sebi zapopada. Naj bogatejši se bodo s teboj v grobu pobratili, da! njih duša se bo tem težje ločila od tega sveta, čem več svojega zdaj štejejo, dokler se tebi ločitev nikakor hudo zgodila ne bo. Pomisli na dalje, da eno samo sv. obhajilo, ki ga zdaj pobožno prejmeš, več velja, kakor vse zlato in srebro sveta; akoravno nisi k bogatim gostijam povabljen, dosti ti naj bo, da si Jezusov gost in se lahko pri Njegovi sv. mizi znajdeš, kolikorkrat le želiš. — Ako pa meni ne verjameš da tvoj stan ni tako nesrečen, kakor se tebi dozdeva, tedaj poslušaj pobožnega Tobija, ki je svojega sina takole učil: 4, 23.; poslušaj samega Jezusa, kako o tej reči govori. Dokler čez bogatine gorje izreče, kateri že na tem svetu svojo tolažbo imajo in v podobi pogubljenega bogatincea v evangelju nam živo pred oči postavlja, kam da prenavadno bogastvo pelje in da ložej kamela skoz šivankino uho pride, kakor bogatin v nebesa: na-

sproti blagruje reveže in vbožce in jih tolaži pri vsaki priložnosti in jim, ako so le tudi v duhu vbožni, to je s svojim stanom zadovoljni, nebesa obeta. Povejte — ali vam prijateljstvo Jezusovo še ni dosti? Mar še zamorete si kaj boljšega poželeti? O zatoraj bodite nasledovalci in posnemalci sv. Alojzija, in kar je on prstovoljno postal, vbožec v Kristusu, to naj tudi vi bodite, ki ste že po svojem stanu k temu odločeni. Nosite toraj svoj križ, ki ga vam vaše vbožtvo nalaga, nosite ga zavoljo Kristusa in ž Njim vred voljnega srca; naj ne zdi se vam hudo, za Kristusom po stopinjah vbožtva hoditi in se bo tudi nad vami dopolnila Njegova mila obljuba: „Zveličani vbogi v duhu — zakaj . . .

II. Kakor pa je bil sv. Alojzi zaničevalec posvetnega blaga, ravno tako tudi posvetne časti. To je drugo, kar posvetnjakom naj bolj na srcu leži, da bi sloveli po celem svetu, da bi se jim zavoljo visokega stanu in obilne oblasti vse priklanjalo. Čisto drugače je sv. Alojzi mislil pa tudi ravnal. Že da se je visoki časti svojega rojstnega stanu srčno odtrgal, in v tihi samostan se podal, da bi tamkaj ves nepoznan in daleč proč od vsega posvetnega štimanja po meniško živel v vedni pokorščini in podložnosti pod svojimi predstojniki, že to nam razodeva njegove ponižne misli, njegovo zaničevanje samega sebe. Pa tudi v samostanu se je, ako ravno tako žlahne krvi, med vsemi za slednjega držal, naj niže dela opravljal, in še prosil, da bi ga pustili, samostan pometati in kar je več tacihi malo obrajtanih del.

Kerš. duša! kaj porečeš k temu, ti, ki se tako rada čez druge prevzdiguješ, hočeš vedno le čislana in hvaljena biti, si naj rajši imenitnejše dela izbiraš, poredne pa drugim prepuščaš? Kaj praviš ti, ki druge zavoljo njih pregreškov zaničuješ, jih grajaš, da bi se tako tvoje ime jasnejše svetilo, in želiš vedno le med prvimi biti? Alj kaj praviš ti, ki te je znabiti svojega bornega stanu in svojih revnih staršev sram in bi le rad visoko letel, se črez svoj stan oblačiš, se košatiš in šopiriš in ne porajtaš, da, kdor visoko leta, nizko obsedi? Ta služba ti je preborna, oni človek ti je preporeden, da bi se ž njim tovaršil; vsaka besedica, ki se ti reče, te že zaboli in hudo zameriš, ako le količkaj zopernega čez sebe čuješ? Ali se to pravi, ponižen biti? Ali je to po svitlem izgledu Alojzivem? O zatoraj učite se od njega sv. ponižnosti, ktera je toliko pred Bogom dopadljiva, da le ponižnim svoje gnade deli, prevzetnim pa se zoperstavlja! Le toliko človek velja, kolikor pred Bogom, kateri serce človeka pregleda in vrednost njegovo na celo drugi tehtnici ceni, kakor se to sploh po svetu godi! Naj te ves svet v zvezde povišuje, kaj ti hasne, ako si pred vsegavedočim očesom božjim zaveržljiv in zaničljiv? In nasproti — naj te celi svet za malovrednega ima in si kakor smetje v sredi

drugih, da si le v božji gnadi, da si le pravičnemu Bogu všeč, potem si zares častivreden, in imaš znotrajno veljavo, ki te je nobeden hudoben jezik odvzeti ne more. Oj nikar se toraj ne bahaj, človeče! nikar nečimurne posvetne časti ne išči, ktera ravno tako hitro zgine, kakor se prah ali dim od vetra razžene. Čujte jih posvetne bahače, kako po besedah Modrostinih (5), o peklu govoré: „Kaj nam je prevzetnost pomagala? ali bahanje z blagom, kaj nam je prineslo? Vse to je prešlo kakor senca ali kakor ladija, ki po morju splava in se ne najde ne sled, ko odide. Tako smo tudi mi bili rojeni in smo kmalo henjali biti in ne moremo pokazati nobenega znamenja čednosti, temuč v svoji hudobiji smo poginili“. Nasproti pa ponižni, akoravno zdaj malo obražtan, kakor žlahna violica med visoko travo cveti; pride čas, in tudi njemu bode spodobna čast in zaslužena hvala došla, ktera bo tem večja, bolj ko je na svetu v zaničevanju voljno živel. Zato nikar ne toži, kerš. hlapec, kerš. dekla, ki morata po blatu in gnoju gaziti in vrh tega še marsikako grenko požreti; ti hlapec, ako si priden služabnik božji, boš za kralja povišan v nebesih; ti, dekla, za kraljico postavljena, zlato krono nosila, ako si bila tudi dekla Gospodova. Tudi Jezus je hlapčevsko podobo prevzel, in vendar ga zdaj molijo nebesa in zemlja; tudi Marija se je imenovala dekla svojega Gospoda, pa je kraljica vseh izvoljenih.

Tako boš tudi ti, ponižna duša! se svetila kahor solnce v božjem kraljestvu in boš z sv. Alojzijem nad seboj skusila resnico besed: „kdor se ponižuje, bo povišan.“

III. Še nekaj se mi nad sv. Alojzijem posebno dopada in to je njegova ljubezen do bolnikov. Naj človek pobožnosti in ljubezni božje na cente ima, ako pa ljubezen do bližnjega pogreša, je po besedah apostolovih cingljajoč zvonček, ki se čuje glas od njega, pa zvon je le mrtev; ali prav za prav brez ljubezni do bližnjega tudi je do Boga ni; zakaj tako pravi sv. Janez v svojem listu (I. 4, 20, 21.): „Ako kdo reče: „Ljubim Boga, pa sovraži svojega brata, je lažnik. Kdor namreč ne ljubi svojega brata, ktereга vidi, kako more Boga ljubiti, ktereга ne vidi? In to zapoved imamo od Boga, da, kdor ljubi Boga, naj tudi svojega brata ljubi“. In to zapoved ljubezni je sv. Alojzi zvesteje ko mogoče, in scer djansko spolnoval, zakaj kakor ravno tisti sv. Janez piše: „Bratje, ne ljubimo samo z besedami, ampak v djanji in resnici“. Huda kužna bolezen se leta 1591 v Rimu vname, po kateri jih je veliko pomiralo. Jezuiti so ondi posebno bolnišnico za vboge postavili, in so jim ljubeznjivo kar je le mogoče stregli. Tudi Alojzi prosi pripuščenja, kužnobolnim streči. Dovolí se mu; in zdaj začne s takšno ljubeznijo in nevtrudnostjo za bolnike skrbeti, da se ne da popisati. Uči jih in tolaži, noge jim umiva in

postelje jih snaži, jim kruh in druge jedi nabira in skupaj nosi, daje jim zdravila in živež v usta in marsikterega okuženega, ki ga je po mestnih ulicah obležati vidil, na rame zadene in v bolnišnico nese. Kratko nič ne opusti, karkoli kerš. ljubezen v takšnih okoliščinah veljeva. Več Jezuitov je pri tej službi kuge zbolelo in vmrlo; tudi Alojzija se strašna kuga loti in ga na posteljo vrže in je 3 mesec potem na 21. junija leta 1591 kakor daritev kerš. ljubezni svojo angelsko dušo v roke svojega Stvarnika izdihnil. Tako je sv. Alojzi sam nad seboj vresničil in potrdil besede Jezusove: „Veče ljubezni nihče nima, razun kdor svoje življenje da za svoje brate“. — O da bi sv. Alojzi tudi v tem obziru dosti naslednikov med nami štel! Zakaj priložnost ne manjka, kjer se more bolnikom ljubezen skazovati; Bog seer ne tirja, da bi jim ognjusne rane lizal, kakor se bere od nekterih svetnikov; pa jim kako polajšanje oskrbeti, jim postiljati, kako zdravilo ali jed k postelji prinašati, in kar je več take postrežbe pri bolnikih in vse to z dobrim srcem, s prijaznim očesom brez nevolje in godrnjanja — ali če drugzega nič ne moreš, tako vsaj jih včasih obiskovati, jim duhovnika pripeljati, da se s svetimi zakramenti previdijo, o kako so vse te dela kerš. ljubezni Bogu ljube in drage in imajo obilno plačilo pričakovati, po besedah Jezusovih: „Karkoli ste naj manjšemu itd. — Kako milo se ti bo glasilo povabljenje Jezusovo sodni dan: „Jes sem bil bolnik in ste Me obiskali; zatoraj pridite k Meni vi izvoljeni Mojega Očeta itd.

S k l e p.

Glejte, tako nam je sv. Alojzi najlepši izgled kerš. čednost za vse kristjane vsakoršnjega stanu in vsake starosti. Naj ga posnemajo s tem, da kerš. vbožtvo ljubijo, ali ga vsaj potrpljivo prenašajo, da na dalje posvetne časti in imenitnosti se zогibljejo in na tihem čakajo neprecenljivih, prihodnjih dobrot, ki so jim od Boga obljubljene; naj zadnjič v postrežbi in ljubezni do bolnikov za sv. Alojzijem hodijo, naj bi ravno kakor on še svoje življenje darovati imeli. — Posebno pa naj bodi letà angelski mladenec keršanskej mladini v izgled, po katerem naj se ogledavajo. V ta namen služi posebno šestnedeljska andoht v čast sv. Alojziju in po njem imenovana. Že je več kot 100 let, kar so sv. oče Klemen XII (l. 1739—40) to bogoljubno pobožnost potrdili in vsakemu, ki jo obhaja, popolni odpustek za vsako teh 6 nedelj podelili. Obstoji pa ta pobožnost, ki jo lahko zakonski in nezakonski opravljajo, v tem, da se vsako teh 6 nedelj zakrament sv. pokore in presv. rešnj. Telesa zgrevano prejme, vsako nedeljo kaka

druga čednost Alojzijeve v posebnih bukvicah, ki se lahko dobijo, premišljuje in posnema in vsakokrat po spovedi in obhajilu odpustna molitvica 6 Očenašev in 6 Česčenihmarij z Čast bodi Bogu Očetu — moli v spomin šesterih let, ki jih je sv. Alojzi v samostanu preživel, od svojega 18—24. leta, v katerem je vmrl. Ta andoht ali pobožnost se lahko opravi v katerem času koli, naj pripravnější čas pa je sedajni, t. j. pred godovanjem ali po taistem. Zdaj pa vam nič drugega ne pravim, kakor kar sv. Pavl Thesaloníčanom: „Vse skusite in, kar je dobrega, ohranite.“

Ti pa, o Bog, ki si čudoviten v svojih svetnikih, dodeli nam po priprošnji sv. Alojzija, da bomo pravi prijatelji kerš. uboštva, sv. ponižnosti in delavne ljubezni do svojega bližnjega, posebno bolnikov, in da se tako enkrat sv. Alojzijem pri tebi veselimo. Amen.

Pridiga za praznik sv. Janeza Kerstnika.

(Velik svetnik je sv. Janez K.; gov. J. Š.)

„Ni vstal veči med rojenimi od žen, kakor Janez Kerstnik“. Mat. 11, 11.

V v o d.

Preden rumeno sonce ustane, prikaže se proti jutri rudeč oblak, kteremu jutrajna zarja pravimo. Taka zarja, ktera je pred Kristusom izhajala, bil je patron te cerkve in fare sv. Janez K., kterega častljivi god danes obhajamo. Tega svetnika sam Kristus lepo pohvaljuje, rekoč: „Ni vstal veči med rojenimi od žen, kakor Janez Kerstnik.“

Da počastite tega „velikega“ svetnika ste se tudi vi bolj obilno v tej hiši božji zbrali. Pa kaj bi vam povedal od velikega svetnika sv. Janeza K., kterega sveti cerkveni očetje zadosti prehaliti ne morejo, kaj vam pravil od farnega patrona vašega, od kterega ste že toliko lepega slišali?

Povedal vam bom, kako velik da je bil sv. Janez Kerstnik:

1. v svojem rojstvu,
2. „ „ življenju in
3. „ svoji smrti.

Lepše pa velikosti tega svetnika popisati ne morem, kakor če s Kristusom rečem: „Ni vstal veči med rojenimi od žen, kakor Janez Kerstnik“.

Razlaga.

Od sv. Janeza K. že prerok Izaija govori, ko ga glas vpijočega v puščavi imenuje, in po preroku Malahiju sv. Duh govori: „Glej jaz pošljem svojega angela, da pripravlja pot pred menoj.“ Kdo drugi je bil ta angel božji, kakor patron vaš, sv. Janez K.? Ja rojstvo sv. Janeza K. je Bog sam po angelu razodel, ki je Cahariju rekel: „Ne boj se, Caharija! zakaj tvoja prošnja je vslišana; in tvoja žena Elizabeta ti bo sina rodila, in njegovo ime imenuj Janez. In boš vesel in se radoval, in veliko se jih bo njegovega rojstva veselilo. Zakaj on bo velik pred Gospodom.“ Caharija se zavzame nad to prikaznijo, in ne vé, ali bi verjel ali ne? Ker on le še dvomi, postane mutast.

Preljubi? niste slišali, da je angel Cahariju rekel: „Ti boš vesel nad rojstvom tega in veliko ljudi se bo njegovega rojstva veselilo“. Kako je pa kaj z vami? Ali se zamorejo vaši starši in drugi ljudje nad vašim rojstvom veseliti. Ali spoštujete svoje starše, kakor Bog zapoveduje? Tedaj blagor vam tukaj in v večnosti.

Morebiti pa ste tako hudobni in razuzdani, da vaši starši tisto uro preklinjajo, v kateri ste jim bili rojeni: o tedaj gorje vam tukaj in v večnosti!

Osmi dan po rojstvu sv. Janeza K. se zberó v Caharijevi hiši pridni sosede in vsa žlahta, da bi Elizabeti srečo voščili zavoljo velike gnade, katero ji je Gospod skazal. Vsi z glasnim glasom Boga hvalijo, le stari Caharija sedi ves žalosten v kotu. Ker je bil mutast od tistega dneva, ko ni angelu hotel verjeti.

Treba je bilo novorojenemu detetu ime dati. Sosedu in žlahta mu hočejo ime dati Caharija. Elizabeta pa pravi: „Ne tako, ampak Janez naj se imenuje.“ In so ji rekli. Saj ni nikogar v tvojem rodu, kateremu bi bilo tako ime. Elizabeta pa le hoče, naj se dete Janez imenuje. Pomignite tedaj Janezovemu očetu, kako hoče, da bi se otrok imenoval. Caharija pa vzame tablico in na njo zapiše: Janez je njegovo ime. In glejte čudež! pri tej priči so se odprle njegove usta in njegov jezik in je spregovoril in Boga hvalil. In opadel je strah vse njih sosede . . . in vsi, kateri so slišali, so si k srcu vzeli rekoč: Kaj neki bó iz tega detéta? Zakaj roka Gospodova je bila ž njim.“

Velik, v resnici velik svetnik je bil sv. Janez K. On je bil že v maternem telesu posvečen, zato pa tudi danes sv. mati kat. cerkev njegov rojstni dan obhaja. Velike gnade res je Bog temu svetniku skazal, za tega del se danes veselimo in hvalimo Boga. Zahvalimo se Bogu pa tudi za veliko milost, s katero nas je on po zakramentu sv. kersta posvetil; zraven pa tudi ne zabimo, kaj so žlahta in sosedje od sv. Janeza rekli. „Kaj bo neki iz tega deteta?“ so djali. „Kaj bo neki iz naših otrok, iz naših poslov?“ tako preljubi moji! tudi vi dostikrat skerbno vprašujete. Bog! Bog! kaj bo iz tega fantiča, ki že zdaj tako rad mošt in žganje pije, ki že zdaj tako gerdo kolne? kaj bo iz tega dekliča, ktera se že zdaj moštvu nastavlja, in se tako rada po tabernah potepa? tako tudi vi dostikrat en drugega barate. Oh, naj vam ljubi Bog da le veselje in pomoč nad vašimi otročici doživeti! Da bodo pa vaši otroci in vaši posli pridni kristjani, ne bodite, ljubi starši! mutasti kakor je bil Caharija pred rojstvom sv. Janeza, kader vidite, da vaši otroci, vaši posli ne hodijo po pravem potu. Kakor Janez v puščavi povzdignite tudi vi svoj glas, ter podučujte in varujte vam od Boga izročene duše pred grehom. Ne molčite, kader vidite, da so vaši otroci v grešnih tovaršijah! Ne terpite, da bi se pod vašo streho greh delal. Ne pustite, da bi nesramno moštvo po tatinsko po noči k vašemu ženstvu zahajalo.

Keršanski starši, bodite kakor varhi mesta Siona, nikarte, da se ktera duša zavoljo vaše nemarnosti pogubi. Pa tudi prav pridno molite za svoje podložne, kakor lepo sta molila tudi stari Caharija in njegova žena Elizabeta. Bog je njih prošnje vslišal; pa tudi vaše ponižne prošnje pojdejo pred tron božji, iz nebes pa bo rosil božji žegen na vas in na vaše otroke.

II. Velik res je bil sv. Janez že v svojem rojstvu, velik in častitljiv pa tudi v vsem svojem življenju.

Sv. Janez K. je v vedni pokori živel. V svoji mladosti že se je v puščavo podal; in že tam prav ojstro živel. Sv. evangelist Marka pripoveduje od njega, da je imel oblačilo iz kameljinih dlak in usnat pas okoli svojih ledij, in je jedel kobilice in divji med. Njegova edina pijača je bila le voda. Vina, mošta ali žganja nikdar pokusil ni. Prebival je le v neki votlini, merzla in terda zemlja je bila njegova postelj, in jopa iz kameljinih dlak njegova odeja. Oh koliki spokornik je bil tedaj patron vaše cerkve sv. Janez! Pokorili so se ojstro tudi drugi sv. spokorniki; pa oni so ojstro pokoro s svojimi grebi zaslužili; sv. Janez pa nikdar kaj hudega ni storil. Kakor angel je živel, — tako čisto, tako nedolžno! — Vso čisto je tudi svojo dušo izročil v roke nebeškega Očeta; in vendar je zmiraj v tako ojestri pokori živel. Ali torej nimam prav, če rečem, da sv. Janez K. je bil velik in častitljiv svetnik v svojem življenju?

Marsikterega, ki je zdaj slišal, kako ojstro je patron vaš živel, mora danes sram biti. Ljubi moji! rad bi sedaj nekaj zamolčal, pa ne smem, ker sv. Janez, ta goreči oznanovalec besede božje, mi kaže, kako mora pridigar vselej resnico govoriti, če tudi nekterim ni ljuba. Vi ste scer dobre duše, skerbite, kakor vidim, prav lepo za svojo cerkev, pa tudi gospod fajmošter so mi pravili, koliko lepega ste k tej cerkvi že pripravili. Vse to je prav lepo in hvale vredno; pa hvaliti ne smem, da nekteri patrona te cerkve v njegovi treznosti tako malo posnemajo. Slišali ste, da sv. Janez nikdar kaj tacega ni pil, od česar bi zamogel pijan biti. Ljubi moji! roko na srce, kakšni so pa sedaj nekteri kristjani? Pridejo (doli v dolino ali kam drugam) v kerčmo, k domu pa ne znajo. Otroci nimajo kaj obleči, žena britke solze preliwa, ker že ni zernca žita in soli pri hiši, treba bo štibro odrajtati, mož pa le še naliva. Ves omočen gre potem k domu, pot mu je prevozek, nad vsakim kamnom se spodtika, in koliko kletve, klafanja in drugih gerdihih grehov človek v pijanosti stori, le sam ti večni Bog veš, ki vse naše besede slišiš in naše serca pogleduješ! Ni prav, ljubi moji! da se tako godi. Sv. apostel Pavel naravnost pove, „da pijanci Božjega kraljestva ne bodo dosegli“. O ljubeznjivi! naj nas patron vaš, sv. Janez, prave keršanske treznosti uči in božje darove zmerno uživati.

Sv. Janez K. je bil res častitljiv in velik svetnik v življenju; velik in častitljiv svetnik pa tudi

III. v svoji smerti.

Kedar ljubo solnce za goro gré, vidijo se še njegovi sledni žarki, kako više hribe zlatijo. Zdi se nam, kakor bi nam večerno

solnce klicalo, rekoč: „Srečno otročici“! Solnce, kader za gore gre, je bil podoben tudi sv. Janez v svoji smerti.

Sv. Janez K. pride na slednje tudi na dvor kralja Herodeža. Ker je sv. Janez pravičen in svet mož, bal se ga je od začetka Herodež, rad ga je poslušal in veliko storil, kar mu je on svetoval. Pa Herodež je postal velik prešestnik. Tako daleč je v greh zabredel, da je zaverigel svojo prvo ženo, in si za grešno tovaršico izvolil ženo svojega lastnega brata Filipa, ki je še živel. Sv. Janeza K. je to silno v serce peklo, tako da ni mogel molčati. Naravnost se podá k nesramnemu prešestniku in mu resno reče: „Ni ti pripuščeno imeti žene svojega brata“. To se ve, da je prevzetnega kralja strašno razkačilo. Nedolžni mož sv. Janez mora v ječo, mora v železje. Pa vendar se tega sv. mož ne vstraši. Ženske pa zamorejo sovraštvo in maščevanje še bolj v svojem sercu kuhati, kakor možki. Taka, od samega satana obsedena babura je bila tudi Herodinja, Filipova žena in nesramna prešestnica. Pravičnega moža, sv. Janeza si je hotla iz poti spraviti, naj velja, kolikor rado. Herodež je obhajal svoj rojstni dan, in veliko imenitnih gospodov na večerjo povabil. In je bila prišla hči Herodijadna, in je rajala, in dopadla Herodu in ž njim sedečim; je rekel kralj dekliču: Prosi me, kar hočeš in ti bom dal. In ji je prisegel: Karkoli boš prosila, dal ti bom, tudi polovico svojega kraljestva. In dekle je ven šla in rekla svoji materi: Kaj naj prosim? Mati njena, sam živi satan, pa reče: Glavo Janeza Kerstnika. In dekle je rekla Herodežu: Hočem, da mi hitro daš v skledi glavo Janeza Kerstnika. — Kralj pošlje svojega rabeljua v ječo. Ta prinese v eni roci meč, v drugi pa skledo. Meč zabliskne, in toliko častitljiva glava odleti. In rabelj je prinesel glavo sv. Janeza K. v skledi, in jo je dal dekliču, in dekle jo je dalo svoji materi. Oh ti strašna hudobija, koja se je tukaj godila! Nesrečni raj, da si toliko hudega naredil! Zato torej, ker je deklič rajala in skakala, moral je toliko svet in častitljiv mož svojo glavo dati! Ja ljubi moji! recite, kar hočete. Na rajih in po rajih se je že dosti gerdiuh grehov storilo; in vendar ljudje, posebno abotno ženstvo, raj toliko obrajšta. Bog hotel, da bi vsakdo izmed mojih poslušavcev z mirno vestjo reči zamogel: Jaz na raju še nisem kaj hudega vidil, ne kakšne klafarske pesmi ali besede slišal, ne kakšnih grešnih misel imel! Pa težko bi kdo rajeveev kaj tacega terditi zamogel; timveč marsikteri rajavec ali rajavka, bota sama pri sebi rekla: Pridigar ima že prav, ravno na tistem raju se je v meni grešni ogenj vnel, ravno po tistem raju, na tistem potu, v tisti hiši, sem jaz nesrečna postala. In tudi ne more drugače biti. Le pogledjte jih, koja zmiraj rada rajata. — Vsa sta potna — nosita vroče lica — poželjive oči — serce jima tolče, nečisti ogenj in nečisto poželenje jima oči zakriva. Mladeneč in

deklič se v temi — v ponočni uri, — po samskih potih in stezah k domu podasta. Oh naj bi germi, naj bi mesec, naj bi zvezde govoriti zamogle, ki morajo toliko gerdih grehov priča biti, koliko grehov bi bilo razodetih, kateri so sedaj zakriti, pa bodo na sodni dan odkriti. O starši, o gospodarji in gospodinje, tukaj bi vam zamogel še dosti povedati, kako bi imeli svoje otroke in posle pred slabimi tovaršijami in grešnimi priložnostmi varovati, pa čas mi ne pripušča; najte torej, da vam v vaš poduk še neko pripoved povem, katero nam je sv. Brigita zapisala. (Konec prihodnjič.)

Duhovske zadeve.

Kerška škofija. Čč. gg. so dobili fare: Klesl Kaj. faro Šent-Donat, Sengthaler Jan. faro Radetinje, Katz Leop. faro Laznico. Prestavljeni so bili čč. gg. Cirus Karl za provizorja v Bredle, Pichler Jož. na sv. Višarje, Meierhofer Juri v Kaplo na Krapfeldu in Grösser Mat. v Šent Lenard v lav. dolini. Č. g. Aleš Mikl. fajm. v Ločah, je prostovoljno stopil v pokoj. Umerl je Kronmayer Lor. pens. fajm. R. I. P.

Ljubljanska škofija. Čč. gg. so postavljeni za fajmoštre: Horvat Mih. pri fari na Ledinah, Peterlin Ant. v Šent-Mihelu pri nov. mestu, Jeršič Fr. v Mekinah. Prestavljeni so čč. gg.: Urbanija Lov. za provizorja v Ambrus, Brulec Fr. za kateheta nunske šole v Škofji loki. Fetič Frankheim Ant. za kapl. v Logatec, Parapat Jan. v Borovnico. Umerli so čč. gg.: Novak Jan., stolni korar, Križaj Fr. fajmošter v Hrenovicah, Škofic Jan. fajm. v Suhoru in Bergant Fr. fajm. na Polšniku. R. I. P.!

Lavantinska škofija. Čč. gg. Herg Lov. je postal šk. duhovni svetovalec. Čč. gg. so dobili duhovnije: Novak Mat. kuracijo v Prevorjah, Zank Mat. lokalijo št. Marjeta pri Toplicah. Za provizorja gresta čč. gg. Šuc Jož. v slov. Gradec in Zmavec Juri v Remšnik. Prestavljeni so čč. gg. kaplani: Stiplovšek Val. v Skale, Sporn Siegf. v Ormuž, Mažgon Jan. k št. Mikl. pri Ljut., Rošker Fr. v Malo nedelo, Arnuš Fr. k sv. Barbari pri Vurb., Vraz Jož. v Svičino, Kraft Al. v Brašlovce, Rodošek Ant. v Ročico, Kolednik Jak. na Muto, Gmajner Karl k sv. Jerti nad Laškem, Rojko Fr. v Pilštajn, Košar Jan. v Šostanj, Ramor Jan. na Vizelsko, Pečnik Jak. v Slivnico pri Celju, Pohleven Ant. v Št. Janž na Dr. polju, Košar Jak. v Vurberg, Beljšak Ant. v Slov. Bistrico, Planinšek Ant. k sv. Križu pri Sl., Jan Ferd. k sv. Ilju pod Turjakom, Walter Fr. v Gornigrad, Simonč Joh. Al. k sv. Petru pri Radg. Kukovec Jož. k sv. Lorencu v slov. g., Kocuvan Ant. k Šent-Andrašu v Slov. g., Dupelnik Greg. v zgornjo Polskavo, Suhač Ant. ml. v Ribnico. Umerla sta čč. gg.: Pirtošek Ant. fajm. na Remšniku in Wolf Ant. fajm. v Št. Petru. R. I. P.

Teržanška škofija. Nasledni duhovniki so prestavljeni: Č. g. Filip Vončina gre v Dolino za duh. pomočnika, Janez Švet v Podgorje za kaplana izpostavljenega, Jož. Fink v Klanc za izpostavljenega kaplana. Č. g. Franc Kosec je postal fajmošter v Klani; Skender Zamlic je izvoljen fajmošter v Boljuni; Janez Vovk, je imenovan kurat v Bazovico. Č. g. Jož. Rupnik, bivši izpostavljen kaplan v Klancu, je dobil pension.